

veto

nummer 11
30 november 1998

jaargang 25 - 1998-1999

algifte : Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van
juni tot augustus)

België-Belgique
P.B.
3000 Leuven 1
2/2817

**Reprografierechten:
auteursrechten
op slides?**

p. 3

**De Audiovisuele dienst:
even nuttig
als onbekend**

p. 5

**Woensdag:
kultuurdag
in Leuven**

p. 8

Huisvestingsbeleid KU Leuven moet inhaalbeweging maken

Slechts vijfenveertig eerstejaars in laagste huurprijskategorie

Wn de totale studiekost van de student speelt de huur van een kot een doorslaggevende rol. Om deze kost beheersbaar te houden biedt de universiteit gesubsidieerde koten aan tegen verlaagde tarieven. De bedoeling is dat studenten die het financieel moeilijk hebben onder andere via goedkope huisvesting toch gelijkwaardige kansen krijgen aan en tot de unief. Uit cijfers die vorige week donderdag op de Raad voor Studietoelagen (RvS) besproken werden, blijkt dat slechts vijfenveertig eerstejaars in de laagste gesubsidieerde huurprijskategorie een aanvraag indienden.

Het gros van de Leuvense studenten — ongeveer drie vierden — is kotstudent. Voor het huren van een kot in de privémarkt tel je, ondanks een kameroverschot, steeds meer geld neer. Vorig jaar bedroeg de gemiddelde huurprijs 7.694 frank. Op jaarbasis betekent deze huur al snel een studiekost van 77.000 frank tot 90.000 frank, een bedrag dat vele gezinnen niet kunnen neertellen om zoon- of dochterlief te laten studeren.

Om iedereen de kans te geven te studeren is een gesubsidieerde huisvestingsmarkt dus absoluut noodzakelijk. Deze markt is niet gebaseerd op standaardprijzen, maar wel op bepaalde categorieën. Afhankelijk van het inkomen van de ouders of de student moet je een hogere of lagere huurprijs betalen. Vorig academiejaar varieerden de prijzen van 2.380 frank in de laagste categorie tot 5.820 frank in de hoogste, nog steeds 2.000 frank goedkoper dus dan de privémarkt.

Mallemlen

Uit de cijfers die donderdag besproken werden, bleek nog maar eens dat bijzonder weinig studenten uit de laagste categorie hun weg vinden naar de gesubsidieerde kamermarkt. Slechts vijfenveertig generatiestudenten dit academiejaar vroegen en kregen een kamer tegen de voordeligste voorwaarden. Niet dat dit een grote afwijking is ten opzichte van de vorige jaren: vijfenveertig studenten in 1997-1998 en zevenveertig in 1996-1997 huurden toen aan de goedkoopste prijs. We kunnen gerust stellen dat een deel van de doelstellingen van de gesubsidieerde kamermarkt op deze manier niet bereikt worden.

De oorzaken van deze cijfers zijn voorlopig nog onbekend. Rika Van Kersschaever, Dienst Studentenhuisvesting: "In het begin van de jaren negentig is een klein onderzoek gedaan naar de bekendheid van het subsidiëersysteem en toen bleken de meeste eerstejaars weldegelijk op de hoogte te zijn van het bestaan van deze voorziening. Bovendien is het niet zo dat er in het tweede of derde jaar aanzienlijk meer studenten een aanvraag indienden. Zij die er bij komen, zijn in de eerste plaats studenten die van een andere universiteit komen." Verder kon Van Kersschaever vertellen dat heel wat studenten, die recht hebben op een goedkope kamer, bewust voor de privémarkt kiezen. Op wat voor kamers zij — op gebied van kwaliteit — terecht komen, is natuurlijk een andere vraag. Mogelijk verliezen ook een aantal studenten hun weg in de administratieve mallemlen bij het aanvragen van een gesubsidieerde kamer.

Hoe zit het met de concurrentiestrijd tussen de kabelmaatschappijen in Leuven? Kabeloorlog zowaar, uitgevochten op pagina's 6 en 7. (foto Dirk Bernard)

Als inderdaad een aantal beursstudenten bewust voor de privésector kiest, voldoen de gesubsidieerde kamers dan nog wel aan de eisen van de studenten? Meer en meer mensen binnen de sector wijzen op de inhaalbeweging die de privésector aan

het maken is ten opzichte van de universiteit. In het jaarverslag studentenbeleid van 1997 kan men trouwens lezen: "We moeten vaststellen dat het nu vaak de universitaire studentenhuizen zijn die aan vernieuwing toe zijn, en dat vele kamers niet meer het comfort en de voorzieningen bieden die men vandaag als vanzelfsprekend beschouwt. Om haar rol als voortrekker en voorbeeld te behouden, doet de universiteit belangrijke inspanningen en investeringen in deze sector".

Selectie

Om te weten te komen welke wooninfrastructuur en leefstijl de hedendaagse student verkiest loopt er momenteel een onderzoek. Tegen eind 1999 zouden de resultaten hiervan bekend moeten zijn. Deze kunnen een uitgangspunt vormen voor veranderingen in de huisvestingssector. Het is echter de vraag of de universiteit zich de inspanningen zal kunnen veroorloven. De begrotingen van RvS zullen de komende jaren, door de dalende studentenaantallen, alvast niet veel ruimte

laten.

Uit de cijfers van aanvragen en toekenningen van kamers voor de middengroep, blijkt dat deze een huurprijs betalen die zich tussen de hoogste en laagste categorie bevindt. Deze groep is wel aanzienlijk: 468 studenten dit academiejaar tegenover 428 en 426 de vorige jaren. Het gaat hier vooral om mensen die juist geen studiebeurs kregen en het misschien om die reden het financieel moeilijk hebben. Bovendien moesten dit academiejaar ook 159 aanvragen geweigerd worden. Bij de 'selectie' wordt uiteraard de voorkeur gegeven aan zij die in aanmerking komen voor de laagste huurprijzen. Van hen wordt geen enkele aanvraag geweigerd.

Uit de voorgaande vaststellingen moet blijken dat het verder uitbouwen van een degelijke en goedkope huisvestingssector door de universiteit absoluut belangrijk blijft. De vraag naar meer subsidies voor de huisvestingssector komt echter niet voor op de huidige universitaire beleidsagenda. Misschien dient de KU Leuven zich daar eens over te bezinnen.

Claude Seyns

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moeten vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of via e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten-)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 2400 tekens (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ± 1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Asielbeleid

Veto bewees met haar katern rond vluchtelingen nog maar eens hoe een studentenbeweging — in dit geval, het blad van de studentenbeweging — ervoor kan zorgen dat een universiteit gedwongen wordt om

na te denken over belangrijke maatschappelijke uitdagingen. Instellingen die weigeren hun rol in de samenleving permanent te evalueren, vervreemden van die samenleving en verliezen daarmee hun legitimiteit.

Veto slaagde erin om de vluchtelingen-thematiek vanuit heel wat invalshoeken te

bekijken. Ik wil daarbij niet onder stoelen of banken steken dat ik bepaalde argumenten ietwat meewarig lees. Beweren dat onze ongestuurdheid niet los kan gezien worden van de historische ontwikkeling van het kapitalisme of van de dominantie van de multinationals, vind ik goedkoop en ongenueanceerd. Ook ons multicultureel samenlevingsmodel — voor mij een belangrijke verworvenheid — is immers een gevolg van het vrije ondernemerschap, die rigide staatsgrenzen als belemmerend ervaren in haar streven naar concurrentievoordelen. Het lijkt mij konstruktiever om innoverende en ruimdenkende bedrijven die wel hun verantwoordelijkheid opnemen in het organiseren van multiculturele werkplaatsen, eens in de 'picture' te plaatsen. Een 'bange blanke man' kan je maar beter confronteren met een positieve benadering dan met wat oud-linkse doemdenkerij.

De eeuwenoude vijandigheid tegen alles en iedereen die 'vreemd' is, heeft volgens mij vooral te maken met een gesloten groepsdenken dat in de andere voor

een bedreiging ziet. Echte gastvrijheid is steeds het gevolg van een intense communicatie-cultuur waar oprecht ontmoeten centraal staat. Zonder communicatie is inlevingsvermogen immers onmogelijk, wat op termijn wel moest leiden tot die inhumane toestanden in ons uitwijtingsbeleid, zoals dat ongeluk met Semira Adamu maar al te duidelijk maakt.

Systeemtheoretisch schreven de voorbije jaren heel wat boeiende verhalen over de band tussen de werkelijkheid en de manier waarop we over die werkelijkheid communiceren. De vluchtelingenproblematiek is hier een mooi voorbeeld van. Na decennia lange onverschilligheid en stilzwijgen, zijn de vluchtelingen inderdaad voor een deel van de publieke opinie een bedreiging geworden, met alle gevaren vandien. Maar stilte kan doorbroken worden, en de vorige Veto levert daar het bewijs van. De krant toonde zich als een kritische stem in een al te vaak zelfgenoegzame, academische wereld.

Pieter Vandekerckhove,
oud-student

vrije tribune

De vrije tribune kan bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moet vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De vrije tribune staat open voor iedere persoon of organisatie die met redelijke argumenten een standpunt verdedigt of een gefundeerde mening formuleert. Het standpunt kan vrij aangebracht worden. De Persoon of organisatie is volledig verantwoordelijk en aansprakelijk voor de inhoud en kan slechts één maal per jaar een vrije tribune krijgen. De vrije tribune wordt steeds ondertekend met naam, studiejaar en volledig adres, en is onder geen beding anoniem.

Eventuele reacties op een vrije tribune worden uitsluitend gegeven via lezersbrieven.

De vrije tribune wordt ofwel integraal ofwel niet gepubliceerd en is niet langer dan 7.000 tekens (spaties inbegrepen, wat overeenkomt met ± vier getikte bladzijden met dubbele interlinie). De redactie behoudt zich het recht voor de vrije tribune niet te plaatsen als aan de criteria van redelijke argumentatie, een standpunt en gefundeerd zijn niet strikt voldaan wordt.

Honger en armoede in de Derde Wereld: eigen schuld, dikke bult?

In een wereld waarin nog nooit zoveel rijkdommen geproduceerd werden als nu is de honger een miserie, vooral in het Zuiden, groter dan ooit tevoren. Meer dan achthonderd miljoen mensen zijn ondervoed. Meer dan zestig procent van de wereldbevolking beschikt niet over elektriciteit. De toenemende ongelijkheid is echt schrijnend: het miljard rijkste aardbewoners bezit 150 keer meer dan het miljard armste en het fortuin van de 358 rijkste miljardairs is even groot als het inkomen van de 45 procent armen van de wereld.

Terecht worden deze onrechtvaardige toestanden door diverse ontwikkelingsorganisaties aangeklaagd, zoals onlangs in de 11-11-11-kampagne en in de acties van Student Aid. Het positieve aan deze NGO's is dat zij inderdaad meer en meer de structurele onrechtvaardigheden in de wereld aanpakken die de oorzaak zijn van armoede en onderontwikkeling, in plaats van zich louter te beperken tot geld ophalen 'voor het goede doel'. Nog al te veel mensen hier denken dat de armoede in het Zuiden vooral aan de mensen ginder zelf te wijten is. Zo wordt er soms verwezen naar natuurrampen als orkanen of droogte. De droogte bijvoorbeeld is niets nieuws voor Afrika, maar de massale hongersnoden die daar deze eeuw op volgden zijn dat wel. Traditioneel legde men vroeger in Afrika grote voedselvoorraden aan om droogteperiodes te overbruggen. Doch dit veranderde bij de oplegging van het koloniaal en kapitalistisch systeem. Toen werden de mensen er verplicht om export-producten voor de wereldmarkt te produceren en bleef er minder grond over voor overlevingslandbouw.

Met de huidige stand van de techniek kan er voor iedereen op deze wereld meer dan voldoende voedsel geproduceerd worden zonder dat dit gepaard moet gaan met roofbouw op de natuur. Maar ook hier stuiten we terug op het probleem dat er in het Zuiden te weinig goede grond overblijft voor de eigen voedselvoorziening en veel mensen een te laag inkomen hebben om voedsel op de markt te kopen. Voedsel wordt niet meer verbouwd om de mensen eten te geven, maar wel om er zo veel mogelijk winst mee te maken. Als de prijs niet hoog genoeg ligt wordt voedsel vernietigd, zoals in de Verenigde Staten midden jaren tachtig, terwijl in Afrika toen miljoenen van honger krepereerden.

In veel ontwikkelingslanden is er ook veel

korruptie maar als dat een hoofdoorzaak van armoede zou zijn, dan was België echter ook een arm land. De enorme rijkdom van veel derde wereldleiders is uiteindelijk maar een fractie van de rijkdommen die jaarlijks van Zuid naar Noord gaan. Veelvoudige staatshoofden werden of worden juist gesteund door het Westen omdat zij die transferten toelaten, en mochten dan ook een graantje meepikken.

Burgeroorlogen maken in het Zuiden de miserie natuurlijk nog groter. De schadelijke rol van Westerse wapenleveranciers kennen we al. Veel gewapende conflicten zijn echter een gevolg van het kolonialisme, waarbij bijvoorbeeld de Afrikaanse grenzen door koloniale mogendheden willekeurig getrokken werden. Hierdoor werden volksstammen dwars dooreen gesneden of werden traditioneel vijandige volkeren gedwongen binnen één staat samen te leven.

In gans de geschiedenis zijn er altijd streken geweest die armer waren dan anderen, maar deze verwisselden regelmatig van plaats en de verschillen waren niet erg groot. De huidige enorme kloof stamt vooral van de laatste twee eeuwen. Veel streken in het Zuiden waren vroeger voor hun tijd ver ontwikkeld en hadden een hoogstaande cultuur. De industrie was in India driehonderd jaar geleden verder ontwikkeld dan in West-Europa. Uit vele wetenschappelijke studies blijkt dat er enkele honderden jaren geleden geen groot verschil was in levensstandaard tussen Noord en Zuid. Terwijl er in de West-Europese steden van vijftiender jaar geleden nauwelijks sprake was van sanitair waren er in Afrika steden met een goed uitgebouwd rioleringssysteem.

De koloniale *beschavingsmissie* was voor het Zuiden echter één gigantisch vernietigingsproces. De rijkdommen van deze landen werden weggevoerd. Sociale structuren, lokale gewoontes en culturele gebruiken werden grondig aangetast of vernietigd. De oorspronkelijke, soms bloeiende, economie werd ontwricht en afgestemd op het Noorden. Ondanks hun 'onafhankelijkheid' blijven deze landen ook nu nog volledig onderworpen aan de kapitalistische belangen in het Noorden. Een groot deel van de handel en produktie wordt, rechtstreeks of omrechtstreeks, gecontroleerd door westerse multinationals. De winsten die in het Zuiden worden geproduceerd, komen grotendeels in het Noorden terecht. In bijvoorbeeld de Filip-

pijnen is voor elke dollar die er tussen 1975 en 1985 geïnvesteerd werd 3,75 dollar naar het buitenland gegaan. Ook de enorme schuldenlast is een grote rem op de ontwikkeling van het Zuiden. Bovendien zijn de steeds ongelijkere ruitvoeten een belangrijke oorzaak van armoede: bedrijven uit het Noorden ruilen dure producten tegen steeds goedkopere grondstoffen en landbouwproducten uit het Zuiden. Een voorbeeld: tussen 1980 en 1993 is de prijs van katoen op de wereldmarkt gedaald met 35 procent. De prijs van bijvoorbeeld een Duitse traktor steeg echter met 59 procent. Als een derde wereldland in 1980 voor één traktor tien eenheden katoen moest produceren was dat in 1993 voor dezelfde traktor al vijftientig eenheden. Op deze prijsbepaling heeft het Zuiden nauwelijks invloed. Die wordt bepaald door de multinationals en het ongelijke spel van de vrije markt. Dus zelfs als de mensen van het Zuiden nu harder werken dan twintig jaar geleden, zijn ze toch door de toegenomen uitbuiting armer geworden. Het totale verlies voor het Zuiden door ongelijke handel en protektionisme van het Noorden wordt geschat op zo'n vijftiender miljard per jaar. Hiermee is de totale ontwikkelingshulp, geraamd op vierenveertig miljard, een peulschil.

Echte ontwikkeling in het Zuiden is pas mogelijk als er met deze onrechtvaardige structuren radicaal gebroken wordt. Dit kan alleen maar wanneer er een einde wordt gemaakt aan de almacht van de vrije markt en de multinationals. Het kapitalisme moet vervangen worden door een rechtvaardiger systeem. Dit is ook in het belang van de werknemers hier. Dezelfde bedrijven die de Derde Wereld schaafteloos uitbuiten, zijn dezelfde bedrijven die ook hier verantwoordelijk zijn voor steeds meer bedrijfssluitingen, werkloosheid, inlevens, slechter wordende arbeidsomstandigheden, enzovoort. In deze tijd van 'globalisering' is de slotzin van Marx' 'Kommunistisch Manifest': 'Arbeiders aller landen, verenig U' meer dan ooit aktueel.

Roger Liekens

Bronnen: rapporten van Wereldbank en Unicef; Fernand Braudel: *Beschaving, economie en kapitalisme*, deel 3; Vandepitte, M.: *Het postkoloniale imperialisme; verschillende werken van de econoom S. Amin.*

Betoging fuifzalen (1)

Als volwaardig student wil ik een reactie geven op de lezersbrieven 'Betoging fuifzalen uit Veto Tien. Door deze teksten in mij te laten doordringen, rees een gevoel van onbehagen in me naar boven. Het lijkt dat ik, als student te Leuven ten eerste als buitenbeentje wordt geklasseerd en ten tweede geen rechten doch alleen plichten heb te dragen. Ik, als Jan Modaal tussen de studenten, lijk in Leuven — dat sinds mijn kindertijd bekend staat (stond?) als de feest- en studentenstad bij uitstek — meer en meer als vuil bekeken te worden tussen, al het Leuvense plebs. Ik wil er op wijzen dat onze allergiefde stad niets zou zijn zonder studenten. Ik verzekeer u, in de toekomst (als het zo voortgaat zoals het nu bezig is) zal de naam van de KU Leuven moeten onderdoen voor andere universiteitsteden, die — meer dan Leuven — 'echte' studentensteden zullen genoemd worden. Vele scholieren uit het sekundaire onderwijs zullen Leuven dan ook links laten liggen.

Daarom zou ik de Leuvenaars eens willen confronteren met de hypothese dat er weinig studenten zouden zijn. Wat blijft er dan over van de rond de studenten opgebouwde middenstand (de fuifzalen en eventueel de kafees buiten beschouwing gelaten)? Men mag er zeker van zijn dat hun loonfiche belachelijk laag zou liggen zonder al die 'luidruchtigheden'. Daarnaast en ook daardoor zijn de studenten toe aan een bewustmaking van hun rechten, want de student van nu is een zeer belangrijk persoon in deze samenleving. Is men misschien vergeten dat voor hen de toekomst voor het grijpen ligt en die toekomst enkel maar door de student van nu zal bepaald worden?

Voor het probleem van de fuifzalen zijn oplossingen voorhanden. Maar laten we die dan ook weer niet aanslepen en laten we druk uitoefenen in plaats van een discussie tussen student en medemens hoogtij te laten vieren. Het is immers niet meer dan logisch dat een student opkomt voor (het minimum) van zijn (overblijvende) rechten in een wereld waar je als weldoener niet ver meer komt. Uit de bovenvernoemde lezersbrieven valt af te leiden dat we eerst de medemens zouden moeten helpen. Moest er eventueel nog plaats over zijn om jezelf vooruit te helpen, dan mag je daar ook misschien nog eens aan denken. Laat ons leren te leven met de idee dat de ééntwintigste eeuw een eeuw van egoïsme zal worden, of je het wil of niet.

Philippe Scraeyen,
eerste kandidatuur psychologie

vervolg lezersbrieven op p. 10

Repro-gelden binnenkort voor het eerst geïnd

Lange tesis brengt meer op

an het anderhalf miljard kopies dat jaarlijks van beschermd auteurswerk wordt gemaakt, maken de kopies van wetenschappelijk en edukatief werk het leeuwendeel uit. In 1999 zullen auteurs en uitgevers hiervoor voor het eerst een vergoeding ontvangen. Reprografierecht is immers een onvervreemdbaar recht, aldus de Vereniging voor Edukatieve en Wetenschappelijke Auteurs, vzw (VEWA). Vorige week maandag lichtte ze ook haar standpunt omtrent de verdeling van de gelden onder auteurs toe. Eén en ander kan ertoe leiden dat ook studenten die in 1997 en 1998 een tesis maakten, een vergoeding kunnen claimen.

De wettelijke licentie voor het 'hometape' van 1995 kreeg er dit jaar een grafisch broertje bij. Om de illegale kopiepraktijk te legaliseren is vanaf 1 januari 1998 in België de reprografieregeling van kracht. Nu mogen zonder toestemming van de auteur of de uitgever volledige tijdschriftartikelen worden gekopieerd of korte fragmenten uit boeken gereproduceerd, voor zover de reproducties uitsluitend bestemd zijn voor didaktisch, intern of privegebruik en er voldaan is aan enkele meer specifieke voorwaarden van de wet. Als tegenprestatie voorziet de wet in een vergoedingsregeling voor de auteur en de uitgever.

Hamvraag is natuurlijk de verdeling van de geïnde gelden. De wet bepaalt dat auteurs en uitgevers onder elkaar de reprografierechten verdelen, elk voor vijftig procent. Beide partijen zetelen onder de vorm van een auteurscollege — met onder andere VEWA — en een uitgeverscollege in Reprobel, dat de rechten int en verdeelt en daarnaast controle uitoefent op de verstrekte gegevens. Reprobel is een vennootschap die bij Koninklijk Besluit werd opgericht en belast is met het innen en verdelen van de reprografievergoedingen.

Reprobel put uit twee bronnen. Voor eerst is er de forfaitaire vergoeding die dient betaald te worden door de producent, in-voerder of aankoper van de reproductie-apparaten. Een tweede deel van de vergoeding komt op de schouders van de reproducteerder te liggen, of op degene die een reproductie-apparaat ter beschikking stelt van derden. Zij moeten jaarlijks een opgave doen van het aantal gemaakte kopies van beschermde werken en het overeenkomstige bedrag aan Reprobel storten. Lagere tarieven in geval van spontane aanmelding — variërend van vijftiencentiem tot

twee frank per kopie — moeten vergoedingsplichtigen ertoe aanzetten mee te werken. Dan nog gaat het om 'nattervinger-werk'. De wet stelt trouwens zelf dat het enkel de bedoeling is een raming te be- komen die de werkelijkheid benadert. De raming mag ook aan Reprobel worden overgelaten, dat dan zelf ter plaatse de nodige vaststellingen doet.

Om het administratief wat minder complex te maken, sluit de vennootschap over deze vergoeding akkoorden per sektor af, zo ook met de Vlaamse universiteiten voor drie jaar. Via een globale schatting van 267 kopies van beschermde werken per sector per jaar, aan 0,45 frank per kopie, zou een unief van dertigduizend studenten dus ongeveer vier miljoen frank moeten opvoesten.

Naar schatting zal in 1998 tweehonderd- zestig miljoen aan repro-gelden worden geïnd, waarvan na aftrek van kosten dus zeker honderd miljoen voor de auteurs. De komende jaren zou dit bedrag oplopen tot zeventienhonderd à achthonderd miljoen. Reprobel keert echter enkel uit aan overkoepelende auteurs-vennootschappen. En tot voor kort lieten enkel literaire auteurs, fotografen en journalisten hun rechten kollektief beheren. Opdat de auteurs van edukatieve en wetenschappelijke werken niet buiten de prijzen zouden vallen, werd dit jaar VEWA opgericht. Nu al telt de vereniging 1235 leden en nog dagelijks groeit ze.

Model

En dat de prijzen voor VEWA de moeite waard zijn, blijkt uit studies in enkele Europese landen, waar de edukatieve en wetenschappelijke auteurs gemiddeld voor zesenzeventig procent van de kopies op beschermd werk tekenen. En dat tegenover dag- en opiniebladen, bladmuziek, foto's en illustraties en fiktiewerken. Opvallend is dat Nederland met zijn negentig procent het gemiddelde enorm opkrikt. Hoeft het dan nog verwondering dat VEWA voorstelt om Nederland als model te nemen in afwachting van een onderzoek naar het reprografiedrag in België? Wat betreft de verdeling tussen de taalgroepen zou er tussen de organisaties van edukatieve en wetenschappelijke auteurs op basis van het aantal leden verdeeld worden.

VEWA werkte verder democratisch haar eigen systeem uit om de reprografiegelden onder haar leden te verdelen. Omdat men ergens moet beginnen werd er gekozen om de verdeling van de in 1998 geïnde rechten te laten geschieden volgens het aantal bladzijden die in 1997 en 1998

Improviseren op Gezelle

Volgend jaar is het een Gezelle-jaar. Een jaar dat Politika alvast niet traagzaam aan zich voorbij wil laten trekken want volgende maandag al organiseert Politika, samen met De Stroom en de Kultuurkommissie een Guido Gezelle-avond. Voor Raf en Hans Cafmeyer zijn zo'n tweehonderd Gezelle-gedichten parate kennis, waarmee ze aan het improviseren gaan en er eigentijdse versies in woord en muziek van maken.

"Mensen die het leven leven, met vallen en opstaan, in zijn groot verdriet en in zijn grote vreugde; die mensen kunnen richting geven aan ons leven nu. Ze hoeven daarom niet geleefd te hebben in onze tijd," antwoorden Raf en Hans Cafmeyer op de vraag of Gezelles gedichten nog relevant kunnen zijn voor de jongeren van deze tijd.

De kunstenaars hebben Gezelle "samen doorworsteld, beluisterd en opnieuw beluisterd." Daarom hoeven ze op voorhand geen playlist te maken. Welke gedichten naar boven komen hangt af van de sfeer en de interactie die er is met het publiek: "Wie zijn die mensen voor ons, wat brengen ze mee? Wat beroert er hen en ons? De stad, de zaal, de natuur, ...alles spreekt een taal. Pas als we dat beluisteren met ons hart, welen gedichten en woorden, muziek en klank in ons op."

(bd)

De avond wordt georganiseerd door Politika en De Stroom, in samenwerking met de Kultuurkommissie en gaat door op maandag zeven december om 20.30 u in MSI 03.18. Kaarten: Kultuurkommissie (324140), bij Politika (323086) of De Stroom (236450).

werden gepubliceerd of herdrukt. De vergoeding is éénmalig. VEWA bedacht ook een regeling voor ko-auteurs, editors, publiekatie van documenten, zoals wetteksten en andere. Aan de auteurs zal worden gevraagd in eer en geweten — op straffe van vervolging wegens schriftvervalsing — hun aantal bladzijden te melden. Of de bladzijden groot of klein zijn, is hierbij van geen tel.

Dat dit de deur opent voor misbruiken, kon VEWA-voorzitter prof. R. Blanpain moeilijk ontkennen. Hij wees er nogal lichtig op dat er de komende jaren werk zal moeten worden gemaakt van een kasuïstiek. Het gevaar dat auteurs opzettelijk werken zullen heruitgeven, zou voldoende moeten kunnen worden gecounterd door de hoge kosten voor de heruitgave.

Belangrijk is ook dat VEWA duidelijk stelt dat het reprografierecht een onver-

vreemdbaar recht is en als zodanig aan de auteur toekomt. Eenzijdige afstand van dit recht aan een instelling (werkgever) kan juridisch niet. Dit moedigt bovendien het auteurschap en de creativiteit aan, aldus VEWA. Voorts dringt de organisatie erop aan dat er werk wordt gemaakt van reprografierechten aan en van het buitenland en van de rechten inzake digitaal kopiëren.

Strikt genomen zit er een bonus in voor de studenten die in 1997 of 1998 in het zwet des aanschijs een tesis schreven. Aangezien elke tesis in theorie in de Centrale Bib gekopieerd kan worden, kunnen ook zij genieten van het reprografierecht. Het is enkel een kwestie van voor tweehonderd frank lid te worden van VEWA. Ben je nog bezig aan je tesis, dan maak je die best zo lang mogelijk en druk je die op een zo klein mogelijk formaat. Gegarandeerd kassa.

Aernout Beke

Onderwijsvisitatie Familiale en Seksuologische Wetenschappen

Gestegen studentenaantal vraagt enkele aanpassingen

en opleiding die goed is, en in expansie, dat komt naar voren uit het visitatierapport van de opleiding familiale en seksuologische wetenschappen. Het gestegen aantal studenten evenwel zorgt dat de werkmiddelen en het personeel niet meer toereikend zijn, en dat de opleiding zich een beetje anders, en krachtiger dient te profileren.

Om de kwaliteit van een opleiding te meten — voor de uniefs en de Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vlir) is dat van primordiaal belang — is het aangewezen dat specialisten terzake van buiten de universiteit een opleiding doorlichten. Dat is precies de taak van de екsterne visitatiecommissies. Onlangs verscheen het verslag van de in mei doorgeleichte opleiding familiale en seksuologische wetenschappen aan de KU Leuven. De bestudeerde opleiding — een afde-

ling binnen de faculteit geneeskunde — is een tweede cyclus-programma. Terwijl het vroeger vooral een postgraduaatopleiding was, zijn er nu meer studenten die deze richting als eerste en enige licentie-opleiding kiezen. Daarbij komt dat op tien jaar tijd het studentenaantal verdubbeld is: vorig akademiejaar waren er vijftienzeventig studenten, tien jaar daarvoor maar zesen-dertig. Die evolutie vraagt enkele aanpassingen.

Grond

Gezien de studenten die voor deze opleiding kiezen jonger worden, en het ook als eerste diploma kiezen, raadt de commissie vooral aan om de opleiding praktischer te maken. Dat kan door meer aandacht te besteden aan "eenvoudige seksuologische counseling en adviserend, en aan de basisbeginselen van seksuele voorlichting, vorming en preventie, met behoud van het

wetenschappelijke nivo van de opleiding." Bepaalde opleidingsonderdelen kunnen ook meer toegespitst worden op de opleiding zelf, ook de handboeken en bepaalde maatschappelijke thema's — multi-kulturaliteit bijvoorbeeld — zouden beter geaktualiseerd worden."

Het toegenomen aantal studenten heeft gezorgd voor een personeelstekort en soms te kleine leslokalen. De commissie acht een aantal extra mandaten aangewezen, ook al omwille van de evolutie naar meer interactieve en intensieve onderwijsvormen. Meer personeel zou ook de kwaliteit van de stage en de eindverhandeling ten goede komen, want leidt tot een betere begeleiding en een grotere keuzemogelijkheid. Het zou ook toelaten om de studenten de kans te geven aan internationale uitwisselingsprogramma's — wat nu nog niet het geval is. De eindverhandelingen zijn trouwens van uitstekend nivo. Ondertussen heeft de Permanente Onderwijskommissie (POK) al beslist

om aan de eindverhandeling een hoger gewicht toe te kennen in de opleiding.

De visitatiecommissie besluit in haar rapport dat de interne kwaliteit van de opleiding goede kwaliteit is. De zelfstudie is "kritisch en analytisch" en ook de evaluatie van het onderwijs gebeurt "zowel systematisch als op grond van initiatieven, en betreft zowel de aparte opleidingsonderdelen als het curriculum in zijn geheel."

Benny Debruyne

JO MEUWISSEN

Alle verhuur
Video-, klank- en lichtmateriaal
Videoschermen tot 4 m
DISCOBER EN CD'S
met of zonder D.J.
KARAOKE (1.500 titels)

016/201.301

(advertentie)

Op stage bij Gods Werk

orige week hingen er op verscheidene valven weer affiches van Students for Development (SFD), de jongerenafdeling van de niet-gouvernementele organisatie Actec. Met slagzinnen als 'Je wil iets nuttigs en zinvol doen' en 'De schrijnende armoede in de Derde Wereld laat je niet koud' werden mensen gelokt om afgelopen donderdag naar een info-vergadering in het Maria Theresiacollege (MTC) over de studiereizen naar Guatemala en Peru te komen. Wat echter niet vermeld wordt, is dat Actec de ontwikkelingsorganisatie is van het 'Priesterlijk Genootschap van het Heilig Kruis en Opus Dei' algemeen bekend als het Opus Dei.

De duistere activiteiten van het Opus Dei hebben een tijdje geleden tot een stroom aan publicaties en dossiers in diverse kranten en tijdschriften geleid. Hieruit blijkt hun betrokkenheid bij financiële schandalen, hun goed geoliede geldmachine, hun banden met extreem-rechts en hun streven naar kerkelijke en wereldlijke macht. Mensen die zich uit de greep van het Opus Dei hebben kunnen loswerken, getuigen dat deze organisatie hun leven volledig beheerste. Enerzijds drong de organisatie voortdurend binnen in de persoonlijke

levensleer van haar leden en anderzijds werden personen die probeerden uit het Opus Dei te stappen fysisch en psychisch geïntimideerd.

Deze wanpraktijken bleven ook voor de parlementaire onderzoekskommissie Sekten niet onopgemerkt en na verhoor van indirecte getuigen bleek dat deze organisatie zonder probleem voldeed aan de definitie van *sekte*. Interessant is nog dat de onderzoekskommissie de universitaire kampussen vermeldt bij de rekruteringswijken en Actec als gelieerde vereniging.

Web

Actec en SFD blijven echter in alle toonaarden elke band met Opus Dei ontkennen. Een nogal moeilijk vol te houden stelling want wie voor inlichtingen naar Actec belt, wordt doorverbonden met Benoît Beuselincq, directeur van Opus-Dei-residentie Arenberg. Actec-bestuurder Stéphane de Lovinosse geeft zelf toe lid te zijn van Opus Dei. Andere bestuursleden zijn Benoît de Montpellier d'Annevoie van het Instituut de la Famille die bezinningen voor Opus-leden organiseert en Andrés Carrigo van de koöperatieve voor culturele centra, zowat het immobiliënkantoor van Opus Dei. Het ontkennen en verzwijgen van elke band met het Opus Dei in hun folders en wervingsakties, werpt evenwel

Op kothaka was het veel te donker.

(foto Dirk Bernard)

zijn vruchten af. Elk jaar zijn er studenten die nietsvermoedend in het web van Opus Dei verzeild geraken.

De Actec-financiering kan trouwens ook dubieus genoemd worden. In 1994 bijvoorbeeld werd in Buenos Aires een schoolje geopend dat werd gebouwd door Actec. Zij hadden voor de bouw ervan vijftien miljoen van het Abos gekregen, hierbij wel verzwijgend dat hun Italiaanse broertje dit hele project reeds gefinancierd had met achtentachtig miljoen frank Italiaans overheidsgeld.

Bus

Ook opvallend is de financiering door

vrijwilligers. Wie meewil op studiereis moet namelijk zelf voor zijn financiering zorgen. Men mag hiervoor wel aankloppen bij de bedrijfswereld voor sponsoring. Dit heeft twee bijkomende voordelen voor Actec. Ten eerste ogen de namen van die bedrijven mooi op een folder als zogenaamd steunende bedrijven. Verder is men er zo van verzekerd mensen uit de betere milieu te rekruteren omdat vooral zij connecties bij potentieel sponsorende bedrijven hebben. Dat er op deze manier dikwijls bedrijven uit de bus komen met een allerminst beste reputatie in de derdewereld (zoals coca-cola) vormt ook geen probleem.

Daarenboven verraadt ook de praktische organisatie van de reizen dat het hier niet om een doorsnee ngo gaat. Dat meisjes een gescheiden programma moeten afwerken en dat de reizen doorspekt zijn met religieuze vieringen is misschien nog niet zo ongewoon. Maar bovenal valt de doelstelling van de stages op, nooit wordt er aan daadwerkelijk ontwikkelingswerk gedaan. De gehele reis bestaat uit vorming en contacten. Mensen die in het verleden aan deze stages hebben deelgenomen, kunnen trouwens getuigen dat deze contacten niet willekeurig zijn en dat de vorming enigzins gekleurd is. Bij dit alles rest de vraag hoelang de universiteit een dergelijke organisatie nog wervingsmogelijkheden aanbiedt door er haar gebouwen aan te verhuren.

Bewustmakingsactie voor de deuren van Mc Donalds te Leuven

Te veel vlees in de kuip

Afgelopen woensdag heeft een kollektief van Leuvense bewegingen op initiatief van Jong-Agalev, Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming en Socialistische Jonge Wacht een actie op touw gezet voor de deuren van het Mc Donalds filiaal aan de Kortestraat te Leuven. Een dertigtal personen deelde pamfletten uit aan de voorbijgangers en een toneeltje moest op een ludieke wijze de werkwijze van de multinational aanklagen.

Het tijdstip van de actie was niet toevallig gekozen. Op woensdagmiddag komen immers drommen Leuvense scholieren in Mc Donalds hun middagmaal nuttigen. Aangezien deze personen, samen met kinderen, de hoofddoelwitten zijn van Mc Donalds' publiciteitspletwals, leek het voor het kollektief ook aangewezen de jonge 'junkfood-lans' eens 'de andere kant' van de hamburger te laten zien. Volgens de actievoerders is Mc Donalds het typevoorbeeld van een multinational die etische normen terzijde schuift ten voordele van het winst-sijfer. De bedoeling lag dan ook meer in het informeren dan in louter actie voeren. Op de pamfletten stond te lezen dat het hamburgerconcern zowel de dieren- als mensenrechten op flagrante wijze schendt.

De dieren die voor de snelle hapjes gekweekt worden, zijn een *ondierlijkt* produkt geworden en worden overeenkomstig behandeld. Alles wat de produktie kan verhogen en de kost kan drukken, zorgt er volgens de actievoerders voor dat de dieren steeds wreder behandeld worden. Het voorbeeld wordt gegeven van kippen die met afgebrachte snavels massaal in te kleine hokken worden samengezet zonder ooit het daglicht nog te zien. Tevens wordt het voedsel voor deze dieren gekweekt buiten Europa in gebieden waar het regenwoud reeds bedreigd is. De produktie van dit voedsel gaat voorbij aan de belangen en behoeften van de inheemse boeren die vaak zelf met een voedselprobleem te kampen hebben. Het gaat hier eigenlijk om een

algemene taktiek van de multinationals: landbouwgoederen worden op grote schaal geproduceerd in ontwikkelingslanden waar de arbeids- en milieuwetten zo goed als onbestaande zijn om ze dan in onze kontereien op de markt te gooien tegen prijzen die niet meer overeenstemmen met de werkelijke economische en sociale kosten.

Schaal

Maar ook met de mensenrechten waarover men als arbeider of als konsument beschikt, wordt een loopje genomen. De hamburgergigant heeft voor haar duizenden restaurants een 'standaardrecept' dat toegepast wordt zonder enige rekening te houden met de lokale gewoonten, zeden en sociale structuren. Zo houdt Mc Donalds in Indië geen rekening met het feit dat voor Hindi's de koe een heilig dier is. Maar niet alleen het voedsel, ook de architectuur en inrichting van de gebouwen of de uniformen van de werknemers zijn wereldwijd zo goed als standaard, ongeacht of deze stijl in de lokale cultuur past. Op het gebied van de arbeidsverhoudingen hanteert Mc Donalds zeer stringente arbeidsvoorwaarden, die de kosten maximaal moeten drukken. Deel-tijdse arbeid wordt tot op het bot toegepast, zodat arbeiders vaak met een job zitten die hen niet het gepaste inkomen bezorgt. Vakverenigingen worden trouwens zo veel mogelijk geweerd.

Ten slotte stellen de Leuvense Mc Donalds-critici ook aan de kaak dat de multinational weinig in het werk stelt om de één miljoen ton afval die ze jaarlijks kreëert te beperken. Deze negatieve houding ten opzichte van afvalsortering heeft een slechte invloed op de vele kinderen die er een 'happy meal' gaan opsmikkelen. Een gelijkaardige kritiek valt ook te geven op de reclamecampagnes die Mc Donalds vooral richt op jongeren en waarbij de kwaliteit van de maaltijden schromelijk overdeven wordt. Onlangs oordeelde een rechter uit Groot-Brittannië in een rechtzaak tegen de fastfoodketen dat "McDonalds kinderen exploiteert en hun gevoeligheid voor reclame misbruikt".

De actievoerders zijn er zich wel van bewust dat McDonalds niet de enige multinational is die zich bezondigt aan dergelijke wanpraktijken, maar ze stellen wel dat het bedrijf één van de weinigen is die dat op zo'n grote schaal doet en met zo weinig schroom. Mc Donalds Leuven daarentegen kon tot geen enkele commentaar verleid worden.

Yves Dejaeghere

Jorn Peeters

ALMA'S

WoeLIGe WeEK

HERFSTIGE ALMA-SCHOTELS

24/11

- * PASTABUFFET
DINSDAGMIDDAG → GROEP T
- * ENTRECÔTE IN HERFSTKLEEDJE
DINSDAGAVOND → ALMA 1

25/11

- * ARDEENSE CROQUE
EN WARM DESSERTENBUFFET
WOENSDAGAVOND → SEDES

26/11

- * HERFSTIGE HUTSE POT
DONDERDAGMIDDAG → ALMA 3
- * CANDLE-LIGHT DINNER
MET F. BIERCET
HERFSTIGE HUTSE POT
DONDERDAGAVOND → ALMA 2

27/11

- * PASTABUFFET
VRUJDAGMIDDAG → DE VALK

'DEN TOP VAN LEUVEN'
VAN DINSDAG TOT DONDERDAG → GASTHUISBERG
MET ACTIESCHOTEL 'DEN TOP-PER'
(I.S.M. TOERISME LEUVEN)

ALMA UNIVERSITEITSRESTAURANTS

“Ik geloof dat de edukatieve mogelijkheden van televisie nog onderschat worden”

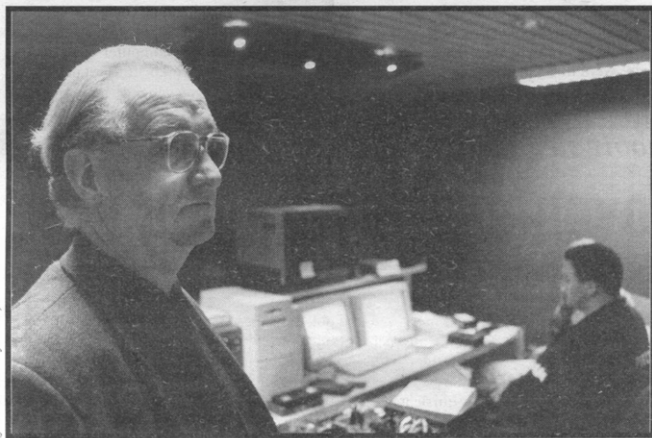
De Audiovisuele dienst van de KU Leuven bevindt zich op de Kampus Heverlee onder Alma drie. Naast de produktie van edukatieve video's in opdracht van de universiteit, stelt de dienst haar materiaal ter beschikking van de studenten. Omdat te weinig studenten hier weet van hebben, legt Johan Van Heddegem — hoofd van de Audiovisuele dienst — uit wat de werking van zijn dienst is en wat ze te bieden heeft aan studenten.

De Audiovisuele dienst, of kortweg AV-dienst, heeft als primaire taak het onderwijs aan de universiteit te ondersteunen en dit met audiovisuele middelen. Daar komt ook onderzoek bij kijken want sinds 1994 maakt de AV-dienst deel uit van het Linov — Leuven Instituut voor Nieuwe Onderwijsvormen. Konkreet betekent dit bijvoorbeeld dat de AV-dienst de technische zijde van afstandsonderwijs onderzoekt. Zo loopt er in samenwerking met de AV-dienst aan de faculteit Geneeskunde het Pentalfa-project. Op vijf verschillende lokaties in Vlaanderen kunnen studenten op een videoscherm les volgen en participeren in een televotingstelsel. De AV-dienst heeft buiten een edukatieve en onderzoeksfunctie, een dienstverlenende taak. En het is voornamelijk dit laatste aspect van de dienst waar studenten het meest mee in contact komen.

Veto: Welke diensten verlenen jullie aan studenten en wat zijn de voorwaarden om er gebruik van te maken?

Johan Van Heddegem: «Specifiek voor studenten hebben we vooral een technische dienstverlening: er is een uitleendienst van kamera's en monitors en studenten krijgen hier de mogelijkheid om video's te monteren. Om er gebruik van te kunnen maken, moet de student aan drie voorwaarden voldoen: in de eerste plaats moet hij geautoriseerd zijn. Dit wil zeggen dat hij ons materiaal enkel gebruikt voor doeleinden die te maken hebben met de KU Leuven. Een video van je vakantie monteren, kan dus niet. De kring die hier het meest komt uitlenen en werken, is VTK. Ook raden van Loko maken gebruik van onze dienst. Sportraad bijvoorbeeld maakt hier haar video's voor de vierentwintigurenloop. Een tweede voorwaarde is dat je vooraf reserveert want de montagesets zijn bijna voor honderd procent bezet, studenten nemen daar vijftig procent van in.

Tenslotte moet je ook zelf opdraaien voor de extra kosten. Gaat het om een pro-

(foto Johan Wynants)

jekt dat een ruimere verspreiding moet kennen, op tv bijvoorbeeld, dan wordt het een AV-produktie. In dit geval vragen we van de studenten een in-take waarmee ik bedoel dat we eerst met hen rond de tafel gaan zitten. Zo kunnen ook betere afspraken gemaakt worden. Voor de kosten van zo'n produktie worden we gedeeltelijk gesubsidieerd door de universiteit. De extra kosten die de student maakt, zijn voor zijn rekening.»

Veto: Begeleiden jullie de studenten ook bij het monteren?

Van Heddegem: «Bij de montage krijgt hij hulp van een begeleider die de werking van de apparatuur uitlegt en helpt als hulp nodig is. Het is wel zo dat we ons niets aantrekken van de inhoud van de video, we sensureren niet. De laatste paar jaar is de gebruiksvriendelijkheid van de montagesets toegenomen omdat we nu met computergestuurde montage werken. Hierdoor kun je je beelden makkelijker en sneller bewerken. Bovendien is de apparatuur veel goedkoper geworden. Vroeger hadden we maar één montageset, terwijl we er ons nu vier hebben kunnen aanschaffen, waarvan één met televisiekwaliteit.»

Veto: Er zijn meerdere Audiovisuele diensten aan de KU Leuven. Hoe zit het met de taakverdeling?

Van Heddegem: «In feite is er maar één centrale dienst, en dat zijn wij. Daarnaast is er ook dienstverstreking op de departementen van communicatiewetenschappen en pedagogie. Zij werken evenwel eigenlijk zuiver op logistiek vlak en maken geen echte produkties, wat bij ons wel het geval is. Ze regelen bijvoorbeeld de verdeling van

projectors en monitors in de fakulteit en komen bij ons materiaal lenen.»

Operatie

Veto: Kunt u concrete voorbeelden geven van edukatieve video's waarmee u het onderwijs aan de KU Leuven ondersteunt?

Van Heddegem: «Op dit moment zijn we met een project bij pedagogie bezig dat klaar moet zijn tegen half januari. Het is een video voor eerstekenners waarin we tweedekenners filmen die uitleggen hoe je dat eerste jaar het best aanpakt. Een echte opleidingsvideo waarin men iets concreet leert is het niet, het maakt deel uit van het studietoelichting zelf. Een ander voorbeeld is een opname van een operatie voor studenten geneeskunde. Het is trouwens interessant om te zien hoe de klassieke instructievideo's van vijftientwintig jaar geleden geëvolueerd zijn. Vroeger kreeg je van die scheikunde-professoren te zien die proeven demonstreerden. Nu wordt het beeldmateriaal meer geïntegreerd in de zelfstudie.»

Veto: Is het mogelijk dat jullie in de toekomst buiten die edukatieve video's ook entertainment

produkties gaan maken?

Van Heddegem: «Op dit moment doen we geen externe opdrachten of commerciële produkties meer en dat zal ook niet veranderen. Wel hebben we soms ko-produkties in de kulturele sektor. We maken in opdracht van Rosa en Needcompany registraties van hun voorstellingen die zij dan als promotiemateriaal gebruiken, bijvoorbeeld op de VRT. Ook voor het kunstencentrum Stuc maken we regelmatig produkties.»

Veto: In januari gaat Campus Computertelevisie (CCTV) van start. De AV-dienst zal vooral instaan voor de technische ondersteuning. Welke inhoudelijke functie zou CCTV volgens u moeten hebben?

Van Heddegem: «Wij zorgen inderdaad vooral voor het technische aspect, maar we zetelen ook in het redaktiecomité en in de steungroep van de werking. Voor CCTV zullen er drie grote gebruikers zijn. In de eerste plaats is dat de Dienst Studenten-voorzieningen die het tweede kanaal 'Kast' (Kanaal Studenten) gaat openstellen voor activiteiten van de studenten. Ten tweede zal ook de universiteit als instituut voor communicatieve doeleinden van CCTV gebruik maken. En ten derde zal CCTV ook instaan voor onderwijsondersteuning. Op deze manier wordt het soort schooltelevisie zoals dat vroeger bestond opnieuw aktueel. De dag van vandaag wordt internet, ten onrechte, als zowat het enige edukatieve medium beschouwd. Kijk maar naar de VRT. In hun akkoord met de Vlaamse overheid is edukatie volledig uit hun opdracht-enpakket verdwenen. Schooltelevisie bestaat niet meer terwijl het wel veel succes had en het een veel breder publiek had dan scholieren. Ik geloof dat de edukatieve mogelijkheden van televisie nog teveel onderschat worden.»

Jan Lensen
Sofie Overstijns

Vooraf reserveren is dus nodig, wil je gebruik maken van het materiaal op de AV-dienst. Het telefoonnummer is 016/32.92.50. De uitleendienst is open tussen 14.00 u en 16.00 u.

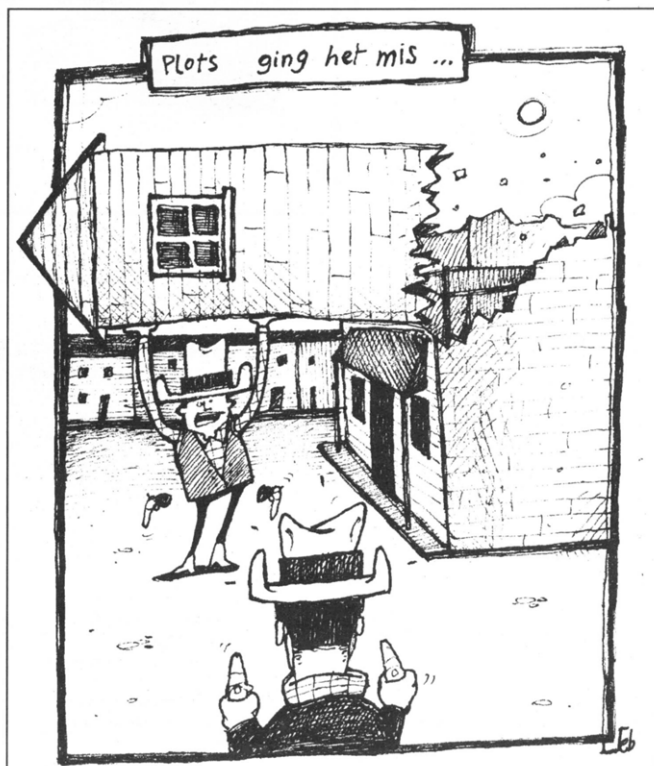
CHAOS

café pool snooker

in het hartje van Leuven
op je weg naar de Oude Markt

Zeelstraat 1 (boven Lunapark)
tel.: 016/23.33.10

open 7 op 7 van 11.00 tot 02.00 uur
zat. en zon. van 15.00 tot 02.00 uur

Universiteit kiest voor goed en goedkoop

Laat de markt maar spelen

I de universiteit wil de goedkoopste en de beste oplossing om zoveel mogelijk studenten toegang tot het internet te verschaffen. Dat is in het kort de politiek die het Leuven Universitair Dienstencentrum Informatica en Telematica (Ludit) onderschrijft in het debat om de concurrentiestrijd tussen Iverlek en TVD. Die maatschappijen bieden, elk via een eigen kabelnet, internettoe-

gang aan Leuvense studenten, een dienstverlening in samenwerking met het Kotnet-programma van de universiteit.

Kotnet is de naam voor de hele verzameling van diensten die het Ludit aanbiedt. Om de overbezetting in de pc-classes tegen te gaan, werd in eerste instantie het idee opgevat om een pc-verhuursysteem op te

starten. Daarvoor werden 920 computers aangekocht, waarbij de huurprijzen van een pc met Pentium-processor voor KU Leuven-studenten beginnen bij 1300 frank per maand. Na een jaar huren krijgt de student dan de gelegenheid de computer te kopen aan een gereduceerde prijs. Als hij dat niet doet, wordt de computer opnieuw verhuurd en daarna verkocht. Het Ludit verkoopt dus ook tweedehands computers

Superkabel van Iverlek gooit steen in Leuvense kikkerpoel

Konkurrentie boven de grond

Het nieuwe kabelnet dat in Leuven wordt aangelegd, naast het bestaande TVD-net, heet Iverlek 3 en geeft de Leuvenaars de keuze tussen de privee-onderneming die het bestaande netwerk beheert en de ambitieuze interkommunale die een verovering van de Leuvense markt beoogt. Op hetzelfde moment huurt ook de nieuwe telefoonoperator Telenet een deel van de kabelcapaciteit van het nieuwe netwerk om er telefoonklanten van Belgacom af te snoepen. De concurrentie onder de grond barst in Leuven in volle hevigheid los, en de superkabel van Iverlek is daar niet vreemd aan.

De markt voor de telecommunicatie is opengedrukt en dat zullen de Leuvenaars geweten hebben: TVD, de uitbater van het bestaande net, is bezig met onderhouds- en vernieuwingswerken, terwijl er een heel nieuw net wordt aangelegd. Omdat de twee leveranciers elke samenwerking weigeren, ziet het er naar uit dat heel wat straten in het Leuvense in vrij korte tijd tweemaal opengebroken zullen worden. Slachtoffers zijn alvast de bewoners van de Kapeldreef, Pakenstraat, Leeuwenkerkstraat, A. De Greefstraat, Kapucijnenvoer en Celestijnenlaan. Maar ook de voetpaden van onder meer de Tiensestraat en de Dirk Boutslaan dreigen er tweemaal te moeten aangeloven.

Zoeven

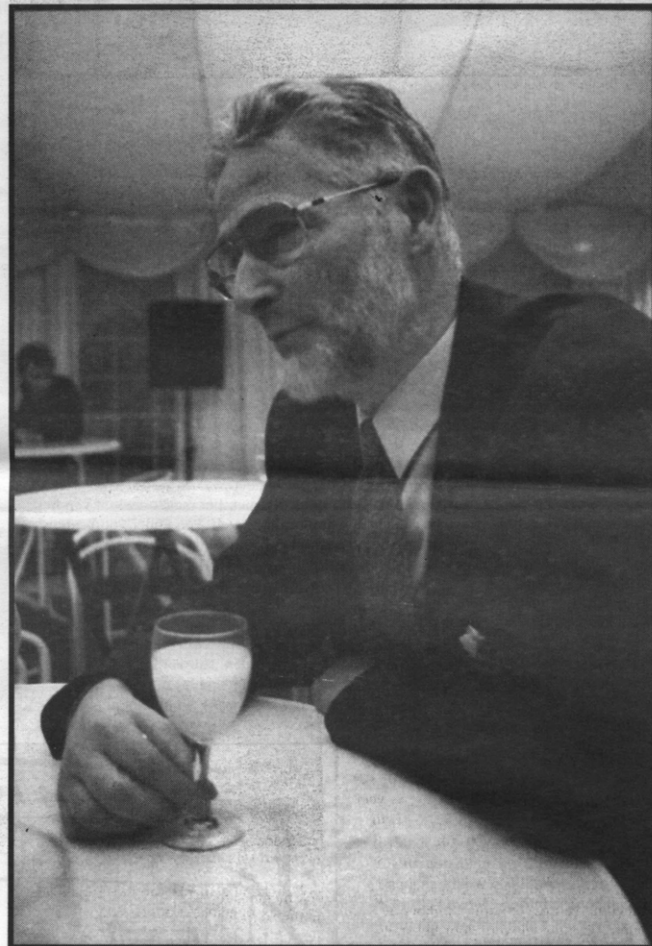
Als we de promotie van Iverlek mogen geloven staat de superkabel van die interkommunale technologisch vele stappen verder dan het bestaande netwerk, dat verouderd en niet krachtig genoeg zou zijn. Bovendien bieden de kabels over het hele netwerk de mogelijkheid tot tweerichtingsverkeer, wat de capaciteiten nog verder zou uitbreiden. Beter of niet, feit blijft wel dat ook de nieuwe kabelleverancier ambities heeft en in Leuven via de grote poort naar binnen komt. In dit geval de Parkpoort, waar Telenet de Philipsparking afhuurt om de bevolking in heuse sirkusstijl van haar aankomst op de hoogte te brengen en te informeren over haar grote plannen.

Karel Volckaert (Iverlek): «Tegen de zomer van volgend jaar moet heel Leuven door Iverlek bekabeld zijn, zodat alle studenten bij het begin van volgend academiejaar van ons aanbod gebruik kunnen maken. Het minimale prijsverschil met de concurrent is op een termijn van verschillende jaren toch wel aanzienlijk. Je moet weten dat wij elke dag aanpassingen doen, we weten ook niet wat er volgend jaar zal gebeuren.»

Veto: Kan de prijs van achthonderd frank per maand zo laag blijven?

Volckaert: «Natuurlijk is dit voor een stuk een instapprijs, maar het is wel zo dat er een bepaalde kost is die daarmee betaald wordt. Dus liefdadigheid is het zeker niet.»

Veto: Wat is het nut van twee kabelnetten naast elkaar?

Ik ben nog ziek van gisteravond, hei mannen.

(foto Joost Helsens)

Volckaert: «Het grote voordeel van onze service is dat wij, naast Kotnet, ook andere diensten kunnen aanbieden via één en dezelfde kabel. Kabeltelevisie bijvoorbeeld en telefoneren via de kabel wordt ook mogelijk. Dat kan allemaal via diezelfde aansluiting en dat is het grote voordeel van onze superkabel. Bovendien is de investering gerechtvaardigd als je ziet dat we hier toch met een capaciteit van dertigduizend mogelijke klanten zitten.»

Veto: Was het niet mogelijk om een overeenkomst te sluiten met TVD?

Volckaert: «Dat is spijtig genoeg niet gelukt. Ik wil ook aanstippen dat we nu een volledig nieuw kabelnetwerk uitbaten, wat toch ook wel een grote troef is. We zullen nu binnenkort een netwerk hebben dat we volledig zelf hebben gerealiseerd, en dat we dus ook zeer goed kennen en kunnen beheren. Ook het onderhoud zullen we zelf beter kunnen doen met een netwerk dat we tot in de puntjes kennen.»

Jeroen Lissens

die al een tijdje door studenten zijn gebruikt. Ludit-directeur René Florizoone: «Veel studenten hebben voor hun eindexamen vaak alleen maar tekstverwerking nodig, en daarvoor is een machine die niet de allerlaatste technologische snufjes bevat, nog meer dan krachtig genoeg.» Een succesformule, zo blijkt: «In dat systeem van verhuur en verkoop zijn nu in twee jaar tijd al zo'n veertienhonderd machines in omloop gebracht.»

Met Kotnet hoeft surfen op het internet van thuis of op kot bovendien niet eens duur te zijn, want de student kan van bijna overal in België aan zonaal tarief inbellen op de telefoonlijnen van de universiteit, omdat de KU Leuven een vaste verbinding met de campus Kortrijk onderhoudt. De universiteit stelt hiervoor niet minder dan zeshonderd telefoonlijnen ter beschikking, omdat die binnenkort verder uitgebreid wordt. Op die manier kan de student ook van thuis uit via telefoon en modem inbellen op het netwerk op eigen naam en paswoord.

Vezel

Maar echt snel surfen doe je natuurlijk het best via een televisiekabel. Bovendien betaal je dan niet langer de telefoonkosten maar een vast bedrag per maand, waarvoor je onbeperkt kan surfen. Een evolutie die ook het Ludit op de voet volgt: in de meeste studentenresidenties zorgde de universiteit intussen zelf al voor een aansluiting met glasvezelkabel of een alternatief. Voor de millenniumwende zullen de duizend kamers in universiteitsresidenties die nog niet bekabeld zijn, ook aansluitbaar zijn, zoals voor twee derde van alle kamers nu al - gratis - gebeurt is. Zo werd vorige week de bekabeling van residentie Camillo Torres in de Brusselse straat voltooid. Die studentenresidenties zijn dan aangesloten op het interne netwerk, het intranet van de universiteit en op die manier verbonden met het World Wide Web.

Studenten die vanop het eigen kot via de kabel willen surfen, kunnen dat nu ook, al moeten ze daarvoor een beroep doen op één van de twee kabelnetwerken in de stad Leuven. Een ervan wordt uitgebaat door de privee-onderneming TVD, het andere — dat nog volop in aanbouw is — door de interkommunale Iverlek. De KU Leuven sloot met beide operatoren een overeenkomst af, zodat de student vrij kan kiezen tussen de twee concurrenten, die elkaar momenteel de loef afsteken met extra goedkope Kotnet-abonnementen. De positie van de universiteit in het hele debat rond de concurrentieslag tussen TVD en Iverlek is dus duidelijk. Florizoone: «We willen het informatiegebeuren voor de studenten zo goedkoop mogelijk houden. Het belangrijkste is voor ons dat de optimale en tegelijk goedkoopste oplossingen aan de studenten aangeboden worden, en die concurrentie kan daarbij interessant zijn. Laat de markt maar spelen.»

Jeroen Lissens

Een telefoonlijn en een modem. Dat is wat je nodig hebt om via de telefoon te surfen op het netwerk van de KU Leuven, en via dat netwerk, ook op het internet. Maar sinds kort kunnen studenten ook surfen via de televisiekabel. Dat gaat een pak sneller en is bovendien goedkoper: voor het gebruik van de kabel betaal je maandelijks een vast bedrag dat je onbeperkt surfplezier garandeert.

De ultieme luxe, zo lijkt het wel: het ellenlange wachten in duffe pc-classes behoort plotseling tot het verleden, en met een kabelmodem verschijnt de gevraagde website al op het scherm zodra je de enter-toets indrukt. Mits je natuurlijk een kabelaansluiting hebt. En daar wringt het schoentje, want in het hele medialandschap is de stad Leuven de enige plek waar op dit moment twee kabelnetwerken naast elkaar worden aangelegd en uitgebaat. Naast het oorspronkelijke netwerk, dat werd uitgebaat door het priveebedrijf TVD, is de interkommunale Iverlek druk bezig met het operationaliseren van een tweede netwerk. Omdat de stad Leuven aandeelhouder is in de interkommunale Iverlek-Elektrabel, zal het weinigen verbazen dat ze het tweede netwerk sterk promoot: deelname in de winst van Iverlek is immers verzekerd.

Sommigen stellen zich echter ook vragen bij de hele situatie: de werken die Elektrabel uitvoert in Leuven, worden geraamd op minimum vijfhonderd miljoen frank, een bedrag dat de 350 miljoen die de stad aan de werken in de stationsomgeving bij-

Oorlog onder

draagt, ver overschrijdt, en dat de hoest moet worden. TVD baat om ke netwerk uit, zowel in Leuven is volop aan het uitbouwen, en in Heverlee en grote delen van Kes van het centrum van Leuven doemend najaar, maar studenten in ren met een internetaansluiting, de keuze. Dat komt omdat de unkomst heeft gesloten met de ver sluitingen en kabelmodems verhuur.

Volgens de meest recente sta Iverlek een ietse goedkoop af d surfplezier achthonderdvijftig fra borg van vierduizend frank voor kontrakt loopt af op vijftien juli, miejaar. Iverlek rekent achthond der waarborg. Het kontrakt duur maar studenten die de modem d krijgen twee maanden huur teru Een vrij beperkt prijsverschil

Leuvense schepen Robbeets over de superkabel van interkommunale Iverlek

"Iverlek wordt niet bevoordeeld"

O de oprichting van de interkommunale Iverlek, sektor drie, heeft de aanleg van een superkabel in het Leuvense geïntroduceerd. Schepen van openbare werken Dirk Robbeets licht toe waarom het stadsbestuur geopteerd heeft om de exploitatie van het kabelnet in handen van de interkommunale te geven.

"Leuven kiest voor de oprichting van een nieuwe interkommunale omdat TVD momenteel niet meer betaalt aan de stad Leuven. De kabeloperator heeft de overeenkomst met de stad opgezegd op basis van het Vlaams kabeldekreet van 4 mei 1994" aldus schepen van openbare werken Dirk Robbeets. Dit dekreet maakt concurrentie mogelijk, aangezien een kabelmaatschappij geen konsessie-overeenkomst meer dient af te sluiten met de lokale overheid.

Ondanks het aanbod van TVD om een vaste vergoeding van tweehonderd miljoen te bieden, was de stad toch voorstander van het oprichten van een tweede net.

Robbeets, tevens voorzitter van de interkommunale Iverlek (sektor drie), motiveert deze keuze door te stellen dat het aanleggen van deze nieuwe superkabel veel voordelen biedt. In de eerste plaats is er een kwaliteitsverhoging omdat men gebruik maakt van glasvezelnetten, wat toelaat om mee te gaan met de nieuwste evoluties, zowel wat betreft klank en beeld als op vlak van andere communicatiesignalen. De oprichting van dit tweede netwerk heeft ook een financieel voordeel. De stad zal extra inkomsten kunnen putten uit de dividenden die zij krijgt door haar participatie in de interkommunale. Om hoeveel poen het hier gaat, kon de schepen niet zeggen. Op lange termijn zouden de inkomsten van dividenden het aangeboden vaste bedrag van TVD overstijgen. De schepen beloofde dat er geen extra belastingen zouden komen om de kostprijs van dit netwerk, dat door het stadsbestuur werd geraamd op vijfhonderd miljoen, te verhalen. Nochtans had stadsecretaris Paul Hennes voor de gemeenteraad verklaard dat indien er geen vlugge en massale overgang van abonnees naar Iverlek zou plaatsvinden, de kosten van dit netwerk gekompenseerd moeten worden door belastingverhogingen. Hennes weigerde evenwel hierover enige commentaar te geven.

Pleziertjes

Vermoed wordt dat dit tweede netwerk een succes zal zijn. Ten gevolge van de concurrentie zijn de prijzen voor een abonnement gedaald. Daarnaast biedt deze kabel vele andere mogelijkheden dan enkel de kabeltelevisie, zoals kotnet, telenet, enzo-

Viola, nu weet ge hoe laat het is...

(foto Dirk Bernard)

voort. Robbeets geeft toe dat al deze voorzieningen ook via TVD kunnen aangeboden worden, maar voegt er evenwel aan toe dat dit netwerk niet even geperfectioneerd is als dat van Iverlek.

De klacht van TVD dat zij door de stad benadeeld worden bij graafwerken ten voordele van Iverlek, wordt door de schepen van de tafel geveegd. Robbeets: "Wij weigeren TVD nooit om graafwerken aan te

vatten. Zij krijgen de mogelijkheid om te werken in bepaalde straten na een bepaalde periode en mits afspraken met de politie. Ten aanzien van Iverlek is er evenmin een gedoogbeleid. Ook zij moeten toestemming vragen om bepaalde werken uit te voeren, zoniet wordt een procesverbaal uitgeschreven." Problemen kunnen wel rijzen indien er verschillende maatschappijen op hetzelfde ogenblik in dezelfde straat graafwerken uitvoeren. Als oplossing heeft de stad een reglement opgesteld dat in werking treedt op 1 januari 1999. Dit reglement verplicht alle maatschappijen, zoals Belgacom, Iverlek, TVD, enzovoort, om samen te werken. Met deze maatregel wil de stad de 'oorlog' bekoelen en ervoor zorgen dat er tussen de kabeloperatoren overleg wordt gepleegd. Trekken de partijen zich niets aan van dit verplicht overleg, dan volgt er als sanktie een *sperperiode*. Gedurende deze periode mogen er door de betreffende maatschappijen geen werken worden uitgevoerd in de straat waar de overtreding werd begaan.

Ann Van De Moortel
Stijn Bovy

TVD voelt zich slachtoffer van oprichting Iverlek, sektor drie

Wedstrijd voetpaden openbreken

O et Vlaams kabeldekreet van 4 mei 1994 had als gevolg dat kabeloperators geen konsessie-rechten meer dienden te betalen aan de stad. Het Leuvense stadsbestuur heeft dan besloten om de interkommunale Iverlek (sektor drie) op te richten. De kabelmaatschappij TVD voelt zich hierdoor tekort gedaan.

"Waarom moeten Leuven, Kessel-lo en Heverlee terug opengedoken worden voor een tweede kabelnet, terwijl deze dienst reeds lang door TVD wordt vervuld?", vraagt de directie van TVD in een open brief aan de gemeenteraad. Volgens berekeningen van de kabelmaatschappij gaan de kosten (meer dan zeventien miljoen) voor de bouw van dit tweede net veel hoger liggen dan de door het stadsbestuur geraamde kosten (vijfhonderd miljoen). Om het verlies aan inkomsten van konsessierechten te compenseren, had TVD een voorstel gedaan om aan de stad een vaste vergoeding van tweehonderd miljoen te betalen. Dit voorstel werd door het stadsbestuur afgewezen. In de open brief wordt

TVD? 't is vandaag? 't is van dezen? 't van Dirk?

(foto Dirk Bernard)

ook melding gemaakt van twee financiële analyses, opgemaakt door TVD.

Utopie

In een eerste 'optimistische' analyse, zal de stad in het jaar 2006 tachtig miljoen inkomsten halen uit dividenden. Dit is honderd-twintig miljoen minder dan de door TVD gegarandeerde inkomsten. Een tweede, zogenaamd 'realistische' analyse, stelt dat de stad in het jaar 2006 een schuldenlast zal hebben van vijftien miljoen. De vraag van TVD luidt dan ook wie dit zal betalen.

Het criterium dat TVD een dienstverlening van hoge kwaliteit aanbiedt, is nooit in de voorafgaande discussie betreffende de oprichting van Iverlek ter sprake gekomen. "De beslissing van het stadsbestuur steunt niet op neutrale en objectieve argumenten", kan men lezen in de open brief. Zo zouden er, volgens TVD, vanuit het stadsbestuur een aantal onjuiste publieke uitspraken gedaan zijn omtrent het Leuvense kabeldossier.

De kabelmaatschappij beschuldigt het stadsbestuur tevens van concurrentievervalsing. Zij is ervan overtuigd dat de stad, als rechter en partij inzake de graafwerken,

TVD systematisch discrimineert ten voordele van Iverlek. Zo stelt de operator dat hun aanvraag om graafwerken uit te voeren onbeantwoord blijft, waardoor zij de wettelijk voorziene wachttijd moeten uitputten alvorens zij met de werken van start kunnen gaan. Dit betekent dat TVD-kliënten drie maanden moeten wachten vooraleer zij een aansluiting krijgen. Daarenboven zou Iverlek aan andere operatoren weigeren om wachtbuizen te plaatsen en verhindert de interkommunale dat die operatoren gebruik maken van haar graafwerken (zoals dat in deze sektor al dertig jaar de gewoonte is), met als gevolg dat voetpaden meerdere malen op korte tijd moeten geopend worden.

TVD gaat echter in de tegenaanval. In het begin van dit jaar lanceerde de kabeloperator ook in Leuven een *pluspakket*. In dit aanbod zitten ondermeer Web TV, Telefonie (de mogelijkheid om via de TVD kabel te telefoneren) en TVD Extra met zeven themazenders. De bedoeling is om klanten er van te weerhouden de overstap naar de concurrentie (lees Iverlek) te overwegen.

Ann Van De Moortel

De grond

or de belastingbetaler opge- dit moment het oorspronkelijk-Kessel-Lo als Heverlee. Iverlek heeft al een nieuw netwerk in H-Lo. De totale 'bedekking' van Iverlek is gepland voor kotnet, die Kotnet combineert de kabel, hebben dus nu al versiteit een neutrale overeenleveranciers, die allebei aanren. id van zaken is de student bij n bij TVD, dat voor een maand k aantrekt, plus een waar- ge huurde modem. Een TVD- us op het eind van het akade- rd frank per maand aan, zon- er wel tot vijftien september n ongeschonden terugbrengen, betaald. En toch: wie de

kontrakten goed uitpluist zal merken dat het prijsverschil veel groter kan zijn. Op kot is het namelijk handiger en bovendien goedkoper om met verschillende personen tegelijk een aansluiting te nemen. Zo hoeft niet één student zijn pc op te offeren om in de keuken als internetcomputer gebruikt te worden, en kan er op één modem een netwerkje worden uitgebouwd. En hier zit hem het verschil: bij TVD betaal je bovenop de basisprijs nog driehonderd frank extra per maand per aangesloten computer. Bij Iverlek kan je tot acht pc's aansluiten op dezelfde modem, zonder meerprijs. Koten waar acht studenten op het net zitten, betalen dan honderd frank per student per maand bij Iverlek. Op het TVD-kot ernaast kost het geheel in dat geval 2950 frank.

Toch dient hier vermeld te worden dat het weinig waarschijnlijk is dat dit verschil zo groot blijft. Het huidige aanbod van Iverlek is immers een lanceringsprijs, en uit TVD-kringen vernam Veto dat ook deze leverancier zich beraadt over een prijsverandering. Die is gepland voor het begin van deze week. Hoe de kaarten zullen liggen na het bekendmaken ervan blijft dus voorlopig een open vraag.

Jeroen Lissens

Meer informatie over kotnet op <http://www.kotnet.kuleuven.ac.be>. Prijsbewuste lezers surfen zowel naar tvd (<http://www.tvd.be>) als naar Iverlek (<http://www.superkabel.be>).

Kultuurcommissie en Kultuurraad organiseren kultuurdag

Is soap cultuur?

Woensdag organiseert de Kultuurcommissie van de KU Leuven haar vierde cultuurdag. Naast een ruim aanbod van voorstellingen allerhande stimuleert de cultuurdag door de bijdragen van Kultuurraad — een geleding van Loko — en de studentenkringen ook actieve cultuurbeoefening in de vorm van workshops. Die input van studenten maakt van de cultuurdag jaar na jaar een meer dynamisch gebeuren — een mooi tegengewicht voor het teveel aan representatiedrift dat van de Kultuurcommissie zelf uitgaat.

De cultuurdag van de KU Leuven is een geesteskind van de Kultuurcommissie, die zo'n tien jaar geleden in het leven werd geroepen. Deze instantie koördineert bestaande cultuurnitiatieven, teneinde de gelden voor cultuur van de unief beter te kunnen besteden. Daarnaast wordt deze commissie geacht een cultuurbeleid voor te bereiden en uit te werken. Het stimuleren van 'kultuuroppname' door een gratis cultuuraanbod — het welbekende weekelijkse Uur Kul'tuur — en het subsidiëren van cultuuractiviteiten die met de unief verbonden zijn staan centraal. Een tweede pijler is het aanbieden van mogelijkheden tot actieve cultuurbeoefening via de universitaire muzikensembles.

De cultuurdag zelf is een geveltype, opgetrokken als uithangbord van wat een heus cultuurbeleid genoemd wil worden. Gelukkig heeft een gevel slechts twee fundamente nodig en kan het blazoen zodoende overeind blijven. Achter de waan van de gevel echter bevindt zich voorlopig nog geen constructie die de ouderwetse evidentie van representatie in evenwicht brengt met een geïntegreerd cultuurbeleid. Van enige serieuze reflectie over de plaats die cultuur verdient aan een universiteit als de Leuvense lijkt namelijk geen sprake te zijn. Naar we uit goede bron — een studentenvertegenwoordiger — vernamen, hoopt de Kultuurcommissie zich zelfs onledig met de vraag wat in godsnaam 'kultuur' nog maar mag betekenen. Als bijvoorbeeld de Roze Drempel omtrent beeldvorming een fotowedstrijd organiseert onder het waken- de oog van een professionele jury, is dat dan 'cultuur'?

Verpleegster

Maar wat valt er woensdag zoal te beleven? Voor wie de uitgebreide folder in een bekoorlijke middeleeuwse lay-out voorlopig ontgaan is, volgt hier een kleine telex van uitschieters. Het kadertje op deze pagina geeft een gedetailleerd overzicht van uren en plaatsen. De dag start met vier simultane uren Kul'tuur op de middag. Het kombo van de heerlijk eksuberante saksofonist Jeroen Van Herzele brengt stomende jazz, 'Greetings from Mercury'. Zoals de traditie het wil passeert ook dit jaar de bloedige teaterfarce 'Ubu Roi' van Alfred Jarry de revue — door Tirasala, zie elders op deze pagina. Als derde speelt de vermaarde pianist en tevens oud-student Jozef De Beenhouwer werk van Schumann, en daarnaast als toemaatje een compositie van de grote 'Vlaamse' toondichter Mortelmans: 'Het Wielewaalt en Leewerk'. In de inkomhal van UZ Gasthuisberg mag het vokale gezelschap Figueira met pop- en jazz-songs de studenten en het verplegende personeel aldaar muziek bij hun boterhammen bezorgen.

Voor veelvraters is er gedurende de gehele namiddag een gevarieerd filmprogramma, met onder meer de eerste Vlaamse filmklassieker met geluidsband, 'De Witte van Zichem' van Jan Verheyden uit 1934. Een meer opmerkelijke keuze van films is

het programma animatiefilms dat Kultuurraad 's avonds opzet. Films die bekroond werden met de British Animation Awards, waaronder de spektakulaire computergrafiek van de Bond-film 'Tomorrow Never Dies', en ook enkele kortfilms.

Van enige serieuze reflectie over de plaats die cultuur verdient aan een universiteit als de Leuvense lijkt namelijk geen sprake te zijn

's Avonds speelt het Franse barok-ensemble La Fenice Vlaamse muziek uit de tijd van Rubens en Van Dijk. In dit programma staat de zink centraal — een soort kornet uit de barokperiode, een houtblaasinstrument met een mondstuk als een trompet. De muziek wordt aangevuld met een simultaanprojectie van Vlaamse barok-schilderijen, waaronder enkele meer obsene schilderijen van Rubens.

Tussendoor neemt de unief de gelegenheid te baat haar jaarlijkse cultuurprijs uit te reiken. Deze bekroont sedert enkele jaren verdienstelijke Belgische kunstenaars uit verschillende disciplines. Aan de prijs is een bedrag van zo'n half miljoen verbonden, uit het legaat van de familie Blanlin-Evart. Dit jaar gaat de prijs naar twee beeldende kunstenaars: namelijk schilder Luc

'Ubu Koning' van Tirasila in samenwerking met Fabuleus Jongerenteater

Een koningsverhaal als stierengevecht

et Brusselse gezelschap Tirasila creëerde in samenwerking met Fabuleus Jongerenteater de voorstelling 'Ubu Koning' naar de gelijknamige klassieker van de Franse auteur Alfred Jarry (1873-1907). Het gezelschap dat de kerngroep vormt rond regisseur van dienst Vital Schraenen, brengt alleszins een eigenzinnige kijk op dit weed-satirische verhaal.

Vital Schraenen (28) koos al enkele malen voor de encenserung van een recente klassieker. Vorig jaar regisseerde hij voor het Fabuleus 'De Uitzondering' en de regel?' naar Bertold Brecht, en zopas nog was hij er te gast met 'Het Proces' naar Franz Kafka. 'Ubu Koning' is zelf het tweede deel van een trilogie rond 'de bloedige farce', voorafgegaan door 'Escorial', een stuk van Michel de Ghelderode. Bloedig is het oorspronkelijke verhaal van Jarry alleszins — hij schreef het overigens op vijftienjarige leeftijd als karikatuurale verwerking van een herinnering aan één van zijn leraren. Het titelpersonage — in de voorstelling Per'Ubu — is een groteske inkarnatie van menselijke verwaandheid en immoraliteit. Nadat hij zichzelf tot koning van Polen heeft gekroond, ruimt hij de helft van zijn bevolking uit de weg zodat hij zowat alleen op de wereld komt te staan en zich dan maar wat inlaat met het lijk van zijn luitenant Alvuilnis.

Het wrede, maar sterke verhaal van Jarry — en dat is meteen het mindere aspect van de voorstelling — komt echter te weinig tot uiting. Aan woorden wordt soms weinig aandacht besteed. De taal is door het gebruik van een zwaar aksent dat Per'Ubu zich aanmeest zelf soms onver-

Overzicht Kultuurdag

Voor wie de folder met uitgebreide info nog niet heeft gevonden, geven we hier alvast een kort overzicht van uur tot uur.

- 12.00 u-19.00 u: Doorlopend toonmomenten van diverse workshops in de Alma's.
- 13.00 u: Uur Kul'tuur: jazzkonsert 'Greetings from Mercury', met Jeroen Van Herzele. Doc's Bar
- 13.00 u: Uur Kul'tuur: teatervoorstelling 'Ubu Roi' van Jarry, door Tirasila. Minnepoort
- 13.00 u: Uur Kul'tuur: klassiek konsert: Jozef de Beenhouwer speelt werk van Schumann en Mortelmans. MTC
- 13.00 u: Uur Kul'tuur: a capella pop en jazz door Figueira. Inkomhal UZ Gasthuisberg
- 14.00 u-19.00 u: Workshop fietsgraffiti van LBK. Landbouwinstituut
- 14.00 u: Workshop pottenbakken van Alfa. Keramiekatelier, Vesaliusstraat 471
- 14.00 u: Vlaamse stomme film 'Leentje van de zee' van Anna Frijters (1928). Vlaams Filmmuseum en -archief, Vanderkelenstraat 30
- 15.00 u: Workshop sirkustechnieken van Pedagogie. Ladeuzeplein
- 16.00 u: Film 'De Witte van Zichem' van Jan Verheyden (1934). Studio 1
- 16.00 u: Documentaire over de KU Leuven (1954). Vlaams Filmmuseum
- 18.00 u: Film 'Jeux Interdits' van René Clement (1951). Vlaams Filmmuseum
- 18.00 u: Uitreiking van de KU Leuven-cultuurprijs Blanlin-Evart aan Joëlle Tuerlinckx en Luc Tuymans. Rektoralen Salons, Oude Markt 13
- 20.00 u: Toonmoment workshop Histart van Historia. Perma Historia, Blijde Inkomststraat 21
- 20.30 u: Workshop MIDI van Wina. Hoghebeuvelinstituut 02.28, Naamesiraat 69
- 20.30 u: Konsert van La Fenice: 'Vlaamse muziek uit de tijd van Rubens en Van Dijk'. PDS
- 21.00 u: Toonmoment 'De Kakofoon', workshop vrije impro van Kultuurraad. Stucbar
- 22.30 u: Prize-Winning films from the British Animation Awards 1998. Stuczaal
- 23.30 u: Kultuurdagfuij met dj Fanne, dj Didi en dj Mailman. Stucbar

Tuymans, en installatiekunstenaar Joëlle Tuerlinckx. In ruil voor de prijs wordt wellicht aan beide artiesten gevraagd binnenkort een lezing of een kleine expositie te verzorgen in Leuven.

Bastuba

Drie jaar geleden besloot de Kultuurcommissie haar cultuurdag aan te vullen met een luik waar studenten ook zelf aan de slag kunnen. Deze actieve cultuurbeoefening bestond uit het organiseren van een aantal prestigieuze masterclasses die één na één flopten. Gelukkig is er sindsdien een nauwe samenwerking met de Kultuurraad der Leuvense Studenten die tezamen met

de kringen laagdrempelige workshops organiseert, tijdens de maand november. Eventuele resultaten van deze kleine projecten worden getoond op de cultuurdag zelf, in de Alma's en op andere lokaties. Enkele workshops lopen de dag zelf, bijvoorbeeld fietsgraffiti en sirkustechnieken. Opmerkelijke toonmomenten zijn er onder meer van de workshop vrije improvisatie — met twee gitaren, twee bassen en bastuba — en ook van Histart, wat zoveel betekent als 'doe je ding' in de Perma van Historia. Een laatste workshop na een dag in een kulturele supermarkt, is een spetterende fuil in de Stucbar.

Jeroen Peeters

staanbaar. De woorden zijn veeleer een wapen in de overdonderende vechtpartij die 'Ubu Koning' is.

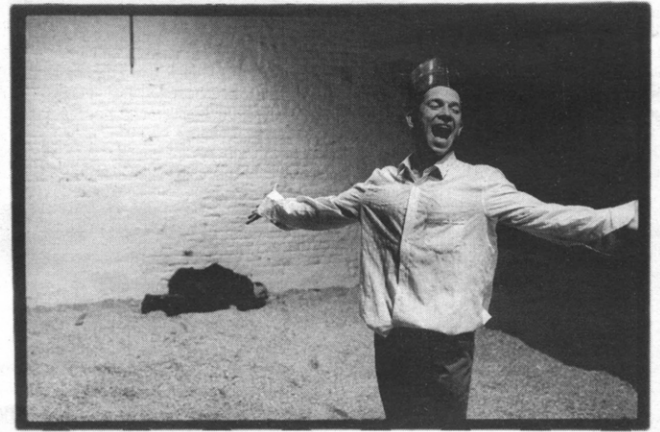
Arena

De voorstelling vindt plaats in een soort vierkante arena waar rond het publiek zich bevindt. Scharen, geweren, messen en touwen worden ingezet om de machtstrijd van Per'Ubu te beslechten. De sterke kant van deze voorstelling is de dynamiek waarmee het spel gespeeld wordt. Het publiek zit met zijn neus op het gevecht en lijkt daardoor de adem van de acteurs af te snijden. De wanden van de arena zorgen voor een beklemmend effect, dat nog versterkt wordt door de wijze waarop de acteurs met hun speelruimte omgaan. Ze spreken zichzelf, noch de ander. Hun vechtpartij lijkt zo

echt dat je als publiek meermaals denkt dat de strijd echt gestreden is. Gratuit is het geweld allerminst. De bewegingen — die wel ontleend lijken te zijn aan Oosterse gevechtssporten — zorgen voor een boeiende ritmiek die de spanning nog verhoogt. Deze voorstelling had een ergerlijk staaltje van verkeerd geplaatste dramatiek kunnen zijn, maar dat is ze zeker niet. 'Per Ubu' is zonder meer een geslaagde poging om aan te tonen dat ook repertoiretheater grensverleggend kan zijn.

Katrien Darras

'Ubu Koning' is op dinsdag één december en woensdag twee december te zien in Auditorium Minnepoort, telkens om 20.00 u. Kaarten kosten tweehonderd frank. Reserveren is aangeraden gezien het beperkte aantal plaatsen. Dat kan op 22.78.55. 'Ubu Koning' is gratis te zien op de Kultuurdag van de KU Leuven.

AAAaaaa...AAAaaahh!

(foto David Desmet)

Niets is zo erg als een fakbar zonder muziek

Kultuurraad — één van de zes Lokogeledingen — organiseerde vorige week dinsdag zijn tweede fakbarrally. Onder het drinken van een goedkope pint kon je in de verschillende fakbars genieten van een heleboel livemuzikanten. Voor Kultuurraad vormt deze aktie een ideale gelegenheid om haar werking dichterbij de kringen te brengen. Om potentiële 'fak-pappenheimers' wat te stimuleren, kon je met twee stempeltjes — je kreeg er één na elk fakbar-bezoek — een mini-cd gaan afhalen bij Kura.

Om acht uur 's avonds gaf fakbar Letteren het startsignaal voor de tweede fakbarrally. Het duurde niet lang of de meeste aanwezigen stonden al met hun hoofd te knikken op de blues van Fried Bourdon. En niet onterecht, want de heren uit Antwerpen gaven een resem fraaie nummers weg, waaronder een bluesversie van "Let's stick together" van Brian Ferry. Vooral het werk van de gitarist viel op. Op onze vraag of hij nu in een bepaald nummer aan het improviseren was of niet, kregen we enkel het antwoord dat vooral het houten podium geïmproviseerd was. De zingende Brit leek het alleszins zelf niet lang meer te houden, al was de blueskontekst daar waarschijnlijk niet vreemd aan. Een sfeervol optreden dus. Voor we met omhooggezette bonkraag het lokaal verlieten, nog even een stempeltje afhalen voor de mini-cd die we zo graag wilden hebben. "Stempeltje? Daar weet ik niks van", vroeg een drukdoende, tienarmige student achter de tapkast ons. Dan maar naar de volgende fakbar.

(foto Dirk Bernard)

In de Shrink, thuishaven voor psychologen in spe, was de sfeer iets minder goed. Aan het konsert van Alano Gruarin zal het niet gelegen hebben, want deze jonge muzikanten brachten onder andere een aantal verdienstelijke improvisaties op thema's uit "Kind of Blue" van Miles Davis. Waaraan lag het dan wel? Half tien is allicht nog te vroeg om de redelijk grote Shrink vol te krijgen met mensen. En jazz ligt blijkbaar nog altijd een beetje moeilijker bij de stu-

denten dan rock of blues. Of lag het aan de nakende sluiting van de Shrink, die de aanwezigen weerhield van onvoorwaardelijke uitbundigheid? Bij het verlaten van de bar ontdekten we aan de uitgang wel een tafeltje waar we ons eerste stempeltje mochten ontvangen.

Toog

In het Politika-kafee kon je Un Chien

Andalou aan het werk zien. Ze brachten enkele goeie funknummers, maar omdat we een beetje laat binnenvielen, is vooral de 'présence' van deze jongens bijgebleven. Meer bepaald het grasgroene rokje van de bassist was een streling voor het oog en leverde tevens een indirecte en misschien ook onbewuste kritiek op de afwezigheid van vrouwelijk muzikaal talent in deze rally. Aan de toog van Politika kregen wij een tweede stempeltje, wat uiteindelijk een gratis mini-cd zou opleveren.

Het laatste fak-konsert had plaats in Tir'na' nog, het stamkafee van Kringologie en Biologie. In een Ierse pub verwacht je Ierse folkmuziek en die was er dan ook in de gedaante van Sweet Maggot. Zwaar onder de indruk raakten we niet van de Ierse deuntjes maar het gezelschap bracht behoorlijk wat sfeer in de keet: op de tonen van een fluit en het ritme van de tamboerijn klapten de toehoorders mee en huppelden uitgelaten op en rond de tafels.

De doorstroming van publiek tussen de verschillende fakbars verliep niet echt zoals gewenst. Misschien dat het vriesweer daar voor iets tussen zat. Door de drukke programmering en het koude weer is niet iedereen in een aantal bars geraakt. Degenen die wel de weg naar de fakbars vonden, konden zich binnen evenwel verwarmen aan de over het algemeen uitstekende live-muziek.

Joke Bellen

Dubbelkonsert: Half Film en Godspeed You Black Emperor! in Stuc Postrock, loom maar met klokkenspel

Onderdag treden in Stuc twee opmerkelijke groepen aan die onlangs hun cd-debuut maakten. Het Californische gitaartrio Half Film speelt lome, zelfs deprimerende postrock. Godspeed You Black Emperor! is een tienkoppig gezelschap dat met geheven hoofd door de atmosferische Canadese prairie trekt.

Na het gitaargeweld uit de stal van Steve Albini de afgelopen Stuc-konserten, zal het er donderdag eerder rustig aan toe gaan. De muziekprogrammatie van Stuc wordt deze week terug op welbekende sporen gezet: de postrock. Hoewel, intussen is reeds meermalen gebleken dat de muziek die achter de term zou moeten schuilgaan voor geen gat te vangen is. Geregeld komen er zelfs geen gitaren aan te pas — meer post dan rock dus. Zo is Half Film weliswaar een gitaartrio, maar het instrument verliest er elke viriliteit die zo kenmerkend is voor het genre dat doorgaans de naam rock toebedeeld krijgt.

Siberië

Half Film ruilt elke drive voor letargie, een deprimerende loomheid. Aan een schier eindeloze herhaling van een motiefje, dat in het beste geval uit meer dan twee noten bestaat, ontlokt de gitaar met de grootste moeite enige variatie. Ook de bas brengt geen soelaas: een obsessief gezoem smooit elke pulsatie in de kiem. Het geheel is als een uitgestrekte saaiheid die de luisteraar en muzikanten achtervolgt en kwelt, maar hen ook fascineert — een soort muzikale stalking. Hoewel de muziek zonder meer centraal staat, lijkt Half Film wel een produkt van een syndroom dat zowat alle

Californische kunsten teistert: de zogenaamde *loser aesthetic*. Dat is een fascinatie voor lelijkheid en vuilheid, maar ook voor dingen die zich niet boven de saaiheid kunnen verheffen. Dingen die zo zielig zijn dat ze haast patetisch worden. De titels van Half Film's nummers zijn dan ook niet mis

te verstaan: 'A year on my last legs'.

Godspeed You Black Emperor! speelt muziek die eenzelfde traagheid kent, of ook wel een weidsheid — zoals de naam zelf eigenlijk. Het Canadese gezelschap speelt in een opmerkelijke bezetting: drie gitaren, perkussie, cello, viool, klokkenspel, tape

loops. Deze variatie aan instrumenten laat toe geïmproviseerde soundscapes te creëren die een verbluffende beeldenrijkdom oproepen. De stukken van Godspeed — stevast langer dan twintig minuten — zijn bij uitstek filmisch, ze houden het midden tussen muziek van Hal Wilner, Tortoise, Ennio Morricone en Laurie Anderson.

Bolero

De films verschijnen zo voor ogen: een verdwaalde doedelzakspeler op een struisvogel in Schots hooggebergte. Een eenzame cowboy in de Canadese prairie die 's avonds zijn hart verwarmt met een mondharmonika. Een oldtimer arriveert in een stevige nachtelijke bries aan een brandend huis in de woestijn. Een schoolbus glijdt over een vlakte om tenslotte krakend in het ijs weg te zakken. Een stoomlokomotief begeeft zich hordend doorheen de Siberische toendra, onderwijl de pilonen en pijpleidingen ontwijkend. Een sombere maffioso verlaat Tokio om in een zwarte helikopter drugs te snuiven. Dromers en film-wissers kunnen nog variaties genoeg bedenken.

Godspeed You Black Emperor!'s soundscapes putten zich niet enkel uit in beelden, maar kennen ook een uitermate boeiend muzikaal verloop. Een langzaam ritme van zwellen en ontspannen wordt onderbroken door een gepingel op gitaar dat overgaat in een heldere melodie of klokkenspel. Ook melomannen kunnen hier hun fantasie botvieren: een kleine roffel kondigt een marching band aan die een aanhoudend ritme speelt. Bij nader toehoren blijkt het ostinaat — het herhaaldelijk on veranderd terugkeren van een motief in een variërende omgeving — een ver sluierde bolero van Ravel te zijn. Na een tijdje deernst de muzikale karavaan weg, om na zo'n vier minuten en driëndertig seconden weer op te duiken — een stilte à la John Cage. Godspeed weet tal van muzikale genres samen te smelten tot een indrukwekkend luisterspel dat uitermate suggestief is, maar tegelijk elke anekdotiek achter zich laat.

Jeroen Peeters

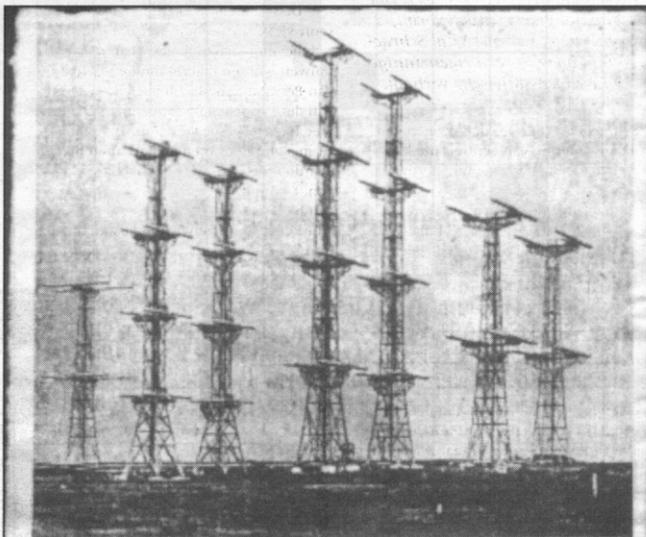

Рис. 5. Коротковолновая направленная антенна (предложена А. Л. Минцем).

ать на пульте управления как излучаемую мощность и направление излучения. Конструкция антенны обеспечивает вмещение пиковой мощности, доходящей при 100-процентной модуляции в 80 кат без каких бы то ни было фазовых искажений

Betoging fuifzalen (2)

Een korte reactie op de lezersbrief van Bart Eeckhout, oud-student. Ook mij valt het op dat de studentenbeweging — belichaamd door de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) — zo weinig van zich laat horen wanneer het er echt toe doet, vooral dan wat betreft standpunten. Ik heb de indruk dat de logge structuur van Loko in dit opzicht nefast is. Getuige hiervan het moeizame totstandkomen van een standpunt in verband met de vluchtelingenproblematiek. Naar aanleiding van een bezoek van het Kollektief tegen de Uitwijzingen aan Sociale Raad (Sora) werden er kringstandpunten gevraagd. Het eerste behandelde de vraag of Sora (en Loko) al dan niet een standpunt konden innemen. Dat standpunt kwam aan bod in een tweede vraag tot kringstandpunt, waarin het hele probleem in drie, nogal radikale 'statements' werd samengevat. Deze statements waren rechtstreeks van het Kollektief gepikt, maar tot daar aan toe. In een poging een konstruktieve bijdrage te leveren werd een alternatief en genuanceerder standpunt uitgewerkt door enkele leden van Politika en aan Sora toegezonden, alwaar het werd afgekeurd. Ondertussen werd hier niets meer over gezegd. Tot vorige week opnieuw dezelfde vraag — of Loko een standpunt mag innemen — naar de kringen werd gestuurd. Nu mag het blijkbaar ineens en rijkelijk laat komt er toch een standpunt.

Mijn konklusie is tweedelig. Ten eerste mag en moet Loko bij belangrijke zaken wel degelijk haar stem laten horen en een standpunt kunnen innemen, en niet alleen wanneer het over onderwijs- en studenten-aangelegenheden gaat. Ten tweede is het momenteel zo goed als onmogelijk om dit op een efficiënte manier te doen, omdat door de weinige slagkracht die Sora en Kringraad (Kriira) hebben vele onderwerpen *doodvergaderd* worden. Ik pleit er dus voor om niet telkens een beroep te doen op de kringen en op kringstandpunten, maar om de geledingen meer autonomie te geven zodat ze zelf kunnen beslissen om standpunten in te nemen. Het principe van de democratische vertegenwoordiging betekent immers ook dat in dit geval de kringen een stukje van hun beslissingsmacht afstaan aan Loko. Laat Loko dan ook van die macht gebruik maken om te laten zien dat de studentenbeweging niet dood is. En verder zal een betoging voor fuifzalen altijd wel aantrekkelijker blijven dan een betoging over bijvoorbeeld voortgezette academische opleidingen of het huisvestingsbeleid.

Peter Geerts,
tweede kan Politieke Wetenschappen

Op vraag van vele Internetfanaten is Veto eindelijk bezwiken aan de druk om het kruiswoordraadsel op Internet te zetten. Gedaan met seksites op te zoeken. Voor het interactief invullen van het kruiswoordraadsel kun je nu pronto surfen naar de pagina <http://www.veto.student.kuleuven.ac.be/krwweb/xwoord.html>.

vorig nummer

W	R	A	A	K	E	N	G	E	L
A	O	R	T	A		A	R	I	A
S	T	E	E		K	R	O	L	S
	A	N		M	A		F	A	T
A		D	R	A	A	K		T	E
N	O		A	L	R	A	S		R
O	M	A		E	S		P	A	
R	E	D	E	N		R	O	Z	E
A	G	E	N		M	A	N	I	E
K	A	N	T	K	U	S	S	E	N

IFB-schema's

Dit schema geeft een overzicht van de interfacultaire sportwedstrijden van de komende dagen. Achtereenvolgens leest u datum en uur, plaats, wedstrijd en tussen haakjes de kring die een scheidsrechter dient te leveren.

Voetbal Heren

- 30/11: 18.00 u, KG, Apolloon - Portulaca (Romania)
- 30/11: 18.00 u, VB3, Salvast - Katechetika (Historia)
- 30/11: 19.00 u, KG, Historia - Romania (LBK)
- 30/11: 19.00 u, VB3, VRG - Chemika (Terbank)
- 30/11: 20.00 u, VB3, LBK - Terbank (Chemika)
- 01/12: 18.00 u, KG, Groenveld - Pedagogie (Eoos)
- 01/12: 19.00 u, KG, Medica - Thomas Morus (Wina)
- 01/12: 20.00 u, KG, Eoos - Wina (Medika)
- 03/12: 18.00 u, KG, Portulaca - Salvast (Pedagogie)
- 03/12: 18.00 u, VB3, Apolloon - Justus Lipsius (Salvast)
- 03/12: 19.00 u, VB3, Psychologie - Historia (Justus Lipsius)
- 03/12: 20.00 u, VB3, VRG - Romania (Justus Lipsius)
- 07/12: 18.00 u, VB3, Eoos - Thomas Morus (Groenveld)
- 07/12: 19.00 u, VB3, Groenveld - LBK (Medisoc)
- 07/12: 20.00 u, VB3, Pauscollege - Medisoc (LBK)
- 08/12: 18.00 u, KG, Justus Lipsius - Katechetika (Politika)
- 08/12: 19.00 u, KG, Politika - Loko (Katechetika)
- 08/12: 19.00 u, VB3, VTK - Bios (Cité)
- 08/12: 20.00 u, VB3, Cam. Torres - Farma (VTK)
- 10/12: 20.00 u, VB3, Ekonomika - Medisoc (Alfa)

Voetbal Dames

- 01/12: 18.00 u, VB3, Germania - Pedagogie (Eoos)
- 01/12: 19.00 u, VB3, Thomas - Morus - Katechetika (Groenveld)
- 01/12: 20.00 u, VB3, Loko - Eoos (Thomas Morus)
- 10/12: 18.00 u, KG, LBK - Apolloon (Ekonomika)
- 10/12: 18.00 u, VB3, Thomas Morus - Germania (Ekonomika)
- 10/12: 19.00 u, VB3, Katechetika - Pedagogie (Medisoc)

Minivoetbal Heren

- 30/11: 20.00 u, pt, Krimen - Cité (Merkator)
- 30/11: 20.00 u, rv, Ekonomika - Justus (Romania)
- 30/11: 21.00 u, rv, Wina - Romania (Ekonomika)
- 30/11: 22.00 u, pt, Apolloon - Merkator (Cité)
- 30/11: 22.00 u, rv, LBK - Portulaca (Chemika)
- 03/12: 20.00 u, pt, Thomas Morus - Paters Assumptionisten (Terbank)
- 03/12: 21.00 u, pt, Politika - Spora (Thomas Morus)
- 03/12: 22.00 u, pt, Camillo - Terbank (Spora)
- 08/12: 18.00 u, pt, Pius X - Klio (VTK)
- 08/12: 18.00 u, rv, Germania - Medika (Alfa)
- 08/12: 19.00 u, pt, Psychologie - VTK (Klio)
- 08/12: 19.00 u, rv, Loko - VRG (Alfa)
- 08/12: 20.00 u, rv, Alfa - Industrië (Loko)
- 09/12: 21.00 u, pt, Ekonomika - Romania (Justus)
- 09/12: 21.00 u, rv, Pauscollege - Salvast (Medisoc)
- 09/12: 22.00 u, pt, Wina - Justus (Romania)
- 09/12: 22.00 u, rv, Farma - Medisoc (Salvast)
- 10/12: 18.00 u, rv, LBK - Historia (Chemika)

Minivoetbal Dames

- 03/12: 20.00 u, rv, Thomas Morus - Ekonomika (Alfa)
- 03/12: 21.00 u, rv, Pedagogie - Industria (Spora)
- 03/12: 22.00 u, rv, Wina - Farma (Ekonomika)
- 08/12: 20.00 u, rv, Politika - Cité (Industria)
- 09/12: 20.00 u, rv, Apolloon - LBK (Pedagogie)
- 09/12: 20.00 u, pt, Loko - Merkator (Farma)
- 10/12: 18.00 u, rv, Wina - Historia (Industria)
- 10/12: 19.00 u, rv, Ekonomika - Industria (Historia)
- 10/12: 19.00 u, pt, Thomas Morus - Pedagogie (Wina)

Bericht aan de bevolking van Campus Computer TV

Het studentenkanaal (kaSt) van CCTV (Campus Computer TV) gaat in januari van start. KaSt moet een studentkoois tv-kanaal worden (op kotnet en via video's in de Alma's) voor en door studenten. Daarom is kaSt nog op zoek naar studenten die willen meewerken. Ervaring met Hi-8 Kamera en Media 100 montageset is wel vereist. Kan je een uur of twee per week vrijmaken en wil je een centje bijverdienen met het maken van creatieve reportages voor KaSt, kom dan op dinsdag 8 december om 10u30 naar de kapel van het Van Dalecollege, Naamsstraat 80 voor meer info en concrete afspraken over draai- en montagegedagen en de verloning als jobstudent.

Wie die dag niet kan komen, maar toch graag wil meewerken, kan contact opnemen met: Wim Seghers (studentenvoorzieningen), Van Dalecollege, Naamsstraat 80 (lokaal 01.82), tel. 016/32.44.47, fax. 016/32.43.84, e-mail: Wim.Seghers@dsv.kuleuven.ac.be

kruiswoord

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal — 1 Franse havenstad — Het binnenste gedeelte van een haven 2 Ver-gissing — Venetiëns zandstrand 3 Vluchtveugel in Friesland — Kwelzieke halfgod 4 Maanstand — Japans bordspel — Bedrag 5 Kubieke meter — Neon 6 Amplitude-modulatie — Plaats in Brabant 7 Geladen deeltje — Spil — Muzieknoot 8 Plaats waar afval samengebracht wordt — Ethische handelwijze 9 Boerderij — Strijdgewoel 10 Lange tuidsuur — Roetbruin.

Vertikaal — 1 Vochtig — Het dalen 2 Bijbelse naam — Kensepreuk 3 Knorrig — Middag 4 Hint — Voorzetsel — Muzieknoot 5 Boom — Geestig, snedig 6 Zorgen, moeilijkheden — Muzieknoot 7 Muzieknoot — Bijwoord — Sijfer 8 In orde — Larve van de langpoot-mug 9 Muziektempel — Denkbeeld, gedachte 10 Lelijke hond — Roem.

Door Filip De Keuleleere

kolofon

Veto
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel 016/22 44 38, Fax 016/22 01 03

Jaargang 25, Nummer 11
30 november 1998

Ver. uitg.: Benny Debruyne
Hoofdredactie: Jeroen 'Lenin' Lissens
Redaktiesekretaris: Benny Debruyne

Redactie: Aernout 'Andropov' Beke, Kristof 'Kabila' Daniels, Katrien 'Kagame', Darras, Bart 'Breznev' De Schrijver, Joost Helsen, Sofie 'Suarde' Overstijns

Doka: Dirk 'Babydocus Duvalier' Bernard, Joost 'Hoesein' Helsen, Ivan 'Pinochet' Put, Johan 'William Gates' Wijnants

Medewerkers: Joke 'Jaruzelski' Bellen, Stijn 'Salazar' Bovy, Yves 'Idi Amin' De Jaeghere, Jan 'Louis Tobback' Lensen, Jeroen 'Peron' Peeters, Jorn 'Pik Botha' Peeters, Claude 'Ceausescu' Seyns, Ann Van De 'Mao' Moortel

Layout en vormgeving: Aernout Beke, Dirk Bernard, Stijn Bovy, Bert 'Castro' Cornillie, Benny Debruyne, Hans 'Habarymana' Declercq, Filip 'Franco' De Keuleleere, Bart De Schrijver, Ann Van De Moortel, Pieter 'Videla' Van der Aa, Eva 'Erich Honecker' Wittoox

Cartoons: 'Stalin' Seb
Dtp: Filip De 'Khadafi' Keuleleere, Hans 'Hodja' Vandenabeele, Eva Wittoox

Spelling: Benny 'Benito' Debruyne
Eindredactie: Bart De Schrijver, Ann Van De Moortel
Assistentie-eindredactie: Benny Debruyne

Internet-Veto:
<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>
e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
Allaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kampenhout)

Oplage: 9000 exemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
Stuudenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 700fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redaktievredagening
iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

“Iedere persoon heeft zijn eigen ‘arabier’ nodig”

Het konventionele teater kan maar beter in een museum geplaatst worden”, is maar één van de verrassende uitspraken van David Maayan.

Met zijn gezelschap Acco Theatre Center voerde hij vorige week ‘Kohélet’ op in Leuven. In januari komt het gezelschap nog eens langs. Bij Maayan draait veel rond de authenticiteit van de ervaring, of iemand iets goed of slecht vindt, is sekundair. Kruciaal voor die ervaring is het doorbreken van grenzen en konventies.

Iets wat de toeschouwer al snel ervoer bij het binnenkomen van de Heverleese tuinbouwveiling, de lokatie die Dubbelspel — het samenwerkingsverband tussen Stuc en Cultureel Centrum — had uitgekozen. Iedereen diende zijn jas in te wisselen voor een deken, waarna een aantal ‘toeschouwers’ onderworpen werden aan een soortement grenskontrolle alvorens toegelaten te worden tot de labirintische zaal. Ook daar was de afstand tussen akteur en toeschouwer kleiner dan gewoonlijk.

Maayan: «De afstand bewaren met het publiek is een konventie van het oude teater. Het beginsel van de vierde wand bijvoorbeeld houdt in dat de scène als een doos is, er is een vierde muur als het ware. Jij zit daarachter terwijl een groep acteurs ons wil laten geloven dat wat we daar te zien krijgen ‘iets uit ons leven is.’ Dat is niet per definitie de geest van het teater. Voor mij is die geest vertrekken vanuit een actuele situatie, om te komen tot een soort van gemeenschappelijke ervaring.»

“Er zijn veel redenen voor de toeschouwers om het stuk te haten”

«We weten dat in de eerste eeuwen van het teater de toeschouwers de acteurs aanraakten en hen soms sloegen. Het gaat daarbij niet zomaar om het breken van grenzen tussen de acteurs en het publiek. Wat erachter zit, is dat de grenzen tussen mensen verbroken worden. Het neerhalen van grenzen, mensen dicht bij elkaar brengen, beschouw ik als één van de voorname kenmerken van mijn werk. Als ik een grens nodig heb, zet ik die erin omwille van een reden, niet omdat de teaterkonventies dat opleggen. Voor mij zijn er geen grenzen tussen jou en mij.»

Veto: Uw teater is ook heel visueel, esthetisch. Maakt de sterke aandacht voor de vorm niet dat de afstand met de toeschouwer groter is, en hij minder snel geraakt wordt?

Maayan: «Eén ding mag je niet vergeten. Voor je praat over inhoud of voordat je het publiek raakt, is er het feit dat wij totale vreemden voor elkaar zijn. Wij komen van een heel ander land, van het Midden-Oosten naar jouw gekultiverde land. In de eerste scene geven we de toeschouwer — in zijn eigen land — het gevoel dat hij zich in een transitkamp in pakweg Indië bevindt. Er is dat deken dat iedereen moet omdoen, die roepende Arabieren en dat rare veiligheidsstelsel. Veel daarvan hebben wij in ons land. Misschien niet in deze vorm of op deze manier, maar het roept wel de atmosfeer op die in Israël helemaal anders is als hier.»

«Als je je in dezelfde situatie zou bevinden in het echt, dan zou je natuurlijk niet vriendelijk blijven bij die controles. Je zou reageren zoals je bent. Ik vind niks aan teater als de reactie van de toeschouwer niet ‘echt’ is. Zijn reactie mag negatief zijn, hij mag de afstand bewaren, het haten

zelfs. Als die reactie ‘echt’ is, is dat gerechtvaardigd.»

Museum

Veto: Laten veel mensen hun afkeuring merken tijdens het spel?

Maayan: «Natuurlijk. Er zijn veel redenen voor de toeschouwers om het stuk te haten. Laten we de mensen uit de teaterwereld zelf nemen. Veel van hen haten dit. Niet omdat het niet goed is, niet omdat de acteurs slecht zijn of omdat de omgeving op niets trekt of omdat de mise-en-scène saai is. Ze haten het omdat het ‘anders’ is. Het bedreigt hun wereld. Als je mijn filosofie vraagt over de vele mensen van grote tea-

ter dat ze het niet als toneel beschouwen. Op die manier is er zelfs geen basis om te discussiëren.»

Veto: Zij kunnen dat laatste argument evengoed tegen u gebruiken.

Maayan: «Ja. Ik denk wel dat dit werk niet voor hen bedoeld is, niet voor festivaldirecteuren en zij die ‘weten’ wat teater is. Dit werk is bedoeld voor mensen die enthousiast zijn en het willen zien. Ik richt mij tot mensen die per definitie nieuwsgierig zijn. Wij zijn een klein gezelschap, wij werken voor de oppositie. Voor de mensen die toegeven dat ze angst hebben, die toegeven dat ze niet perfect zijn, die onderkennen dat ze nog veel werk hebben aan zichzelf omdat ze op zoek zijn naar iets. Wij zijn

die er hun hele leven naar streven om een hoog nivo te bereiken op technisch vlak. Net zoals ik veel waardering heb voor mensen mensen die oude schilderijen of oude huizen restaureren. De meeste waardering evenwel heb ik voor de ‘schepper’ van die schilderijen of huizen. En zoveel zijn er niet. Eén van de grote tragedies is dan nog dat veel mensen het werk van een kunstenaar maar erkennen als die al dood is, als ze het al inzien.»

Bar

Veto: In het stuk wordt een Arabier afgetroefd. De schrijfster Judith Herzberg stelde ooit dat op het moment dat een Arabier weer een ‘slechterik’ speelt in het Israëliisch teater, een taboe zal doorbroken zijn.

Maayan: «In voorstellingen van jaren geleden sloegen wij al Arabieren. Wij niet alleen hem, hij sloeg ook zichzelf. De situatie was als volgt: de Arabier was aan het dansen op een bar en zichzelf aan het slaan met een stok. Hij bood de stok aan aan de toeschouwers en die sloegen hem. Pas bij het verlaten van de voorstelling of nog later, beseften ze wat ze gedaan hadden.»

«Voor de wereld is het konflikt tussen Arabieren en Joden misschien een groot konflikt. Voor mij is het een metafoer. Mijn eigen problemen worden gereflekteerd in die Arabier. Het gaat om het feit dat ik niet in staat ben een goede relatie te hebben met mezelf of met mijn buur. Iedere persoon heeft zijn eigen ‘arabier’ nodig.»

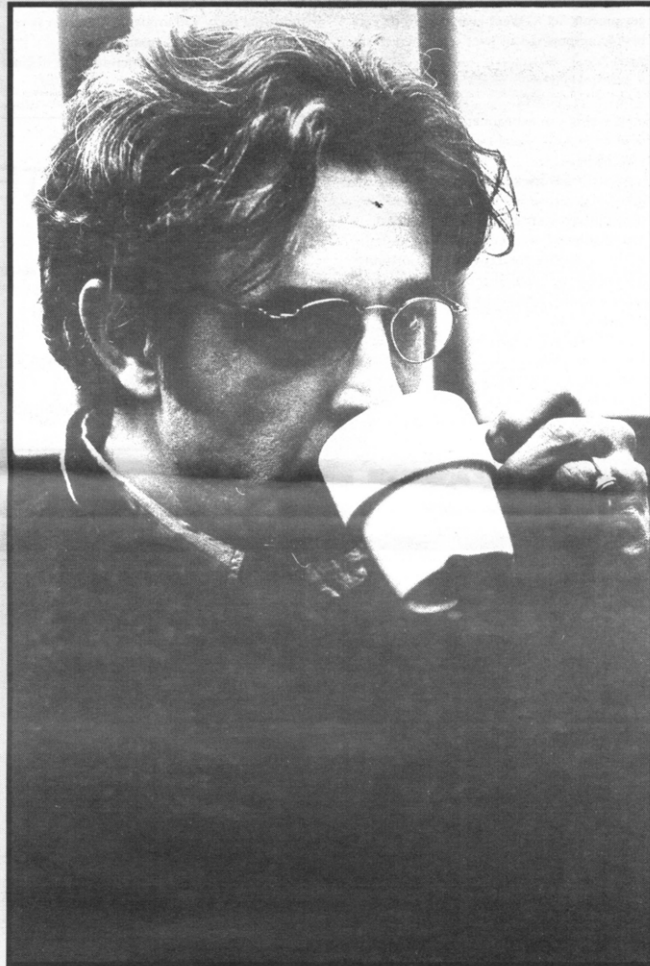
Veto: Bekijkt iemand die het boek ‘Kohélet’ (Prediker) gelezen heeft, het stuk anders?

Maayan: «Niet noodzakelijk. Maar het is goed om het boek te lezen. Een van de kenmerken van ons werk is dat we een botsing creëren tussen de oude gewoontes van de toeschouwer en nieuwe gewoontes. Als je een voorstelling maakt op basis van een boek, dan moet je aanpassen, interpreteren — net als bij het verfilmen van een boek bijvoorbeeld. Dat gebeurt door de keuzes die je maakt bij het omzetten van een boek in scenes. Met het boek Kohélet is dat anders. Je moet het alleen lezen, ik moet koning Salomon niet spelen, of de tekst interpreteren door die om te zetten in scenes.»

«Het gebruik van het boek Kohélet geeft aan ons bestaan een zo groot mogelijke achtergrond. Koning Salomon was de koning, de spirituele leider van Israël. Als de mensen een probleem hadden, kwamen ze naar de spirituele leider, en die gaf een antwoord. Als die spirituele leider dan dit boek schrijft — wat verondersteld wordt — dan wil dat zeggen dat de mensen toen begrepen wat hij zei. Je kunt koning Salomon en onze leiders van vandaag natuurlijk niet vergelijken. Als we vandaag dat boek lezen, dan moeten we interpreteren, proberen het te begrijpen want we weten niet precies wat hij bedoelde. We interpreteren en voegen zo steeds meer tekst toe aan het originele boek.»

«Eén van de redenen van deze voorstelling is om na te gaan hoe diep de kloof is tussen die natie van vroeger en de natie van vandaag. De mensen nu willen geloven in God — op dit moment is er een grote golf van spiritualiteit in Israël — en willen ook een altaar hebben. In plaats van een echt altaar, is de Knesseth — het parlement van Israël — de mutatie van een altaar geworden. De leider spreekt in het parlement en via de televisie zijn wij verbonden met het ritueel van de nieuwe religie, namelijk de politiek. Dat stoort ons, die politiek. Wat hebben we gedaan met de Arabieren, met andere dingen? Hoe wordt het volk geregeerd? Dat is waarom we dit rode tapijt van Kohélet onder de voeten van iedereen plaatsen.»

Benny Debruyne

Wie laf is, drinkt moedig

(foto Ivan Put)

ters die komen kijken, dan zeg ik dat het grote teater eigenlijk het ‘museum van het teater’ zou moeten worden. Aan het eind van deze eeuw is het beter om het konventionele teater te presenteren als één teaterform die vroeger gebruikt werd om iets uit te drukken. Nu is het tijd om het in een museum te stoppen, zodat de mensen kunnen gaan kijken hoe teater vroeger funktioneerde. Tegelijk maak je op die manier ruimte voor nieuwe dingen.»

«Dit werk is per definitie een grote dreiging voor het werk van anderen. Dat heeft niets met afgunst te maken. Ik denk dat er veel moed steekt in dit stuk, zowel van de artiesten als in de inhoud van het stuk. Laffe mensen kijken nu eenmaal niet graag naar moedige mensen. Wij hebben veel ervaring met mensen die denken dat ze het teater uitgevonden hebben, heel intellectueel zijn en zeggen dat dit geen teater is. Er zijn festivaldirecteuren voor wie dit stuk niet eens in aanmerking komt om

allemaal op onze eigen manier op zoek, en daardoor bevinden we ons op hetzelfde nivo. Wij zijn de vertegenwoordigers van de ‘zwakke’ mensen, maar die wel iets te zeggen hebben.»

«Als ik naar het toneel ga, wil ik een waarachtig stuk zien. Ik ga niet kijken om de miljoenste versie van Hamlet te zien of de miljoenste versie van om het even wat. Wie maakt daarom? Ik ga kijken om het resultaat te zien van mensen die waarachtig werken in een creatief proces en die iets scheppen dat echt is en wat je nergens anders kunt zien. Het is niet belangrijk waarover de voorstelling gaat, of het goed of slecht is. Belangrijk is het te zien. Als je twee dingen — twee vormen van teater bijvoorbeeld — wil vergelijken, dan heb je toch twee dingen nodig. Op zijn minst voor die reden heb je ons nodig om te zien in welke situatie de andere — het konventionele teater — zich bevindt. Ik heb veel waardering voor acteurs en regisseurs